

ลครสังคห

เรื่อง

“อสังคห”
วงศ์

(แต่ง ตัด แปลงจาก เรื่อง ภาษา อังกฤษ ของ มิคเตอร์ ว. ค.
คิลเบิร์ต ชื่อ “มิก้าโต”)

ตัวละคร

ป้าของโก้ววงศ์ (ราชาแห่ง ดงฮัวใต้ เชียงก๊ก)
เกี่ยมซังตี้ (โอรสของวงศ์ แปลง เป็นคน ตัด กระบี่)
แฮ็ก (เจ้าคุณเพ็ชฌฆาตและเต้าไต้เมืองแปะบั้งฟู)
ตะเลาเปา (ปลัด และ ที่ ปกฤษา ของ แฮ็ก)
ฮ้อแซ (ขุนนาง เมือง แปะบั้งฟู)
ผู้เชิญ ลาย พระหัตถ์

เลขที่๑

895.12

เลขหมู่

ค 112

๒

ไม่มีชื่อผู้แต่ง

ฉบับที่

ฉบับที่

ฉบับที่

ป. ๑๒๒ ๑๙ ๕๕
(ที่ นอง เป็น ลูก เลียง ของ แอ้ง กิ่ง)

๒๕๑๕

เล้าอะม้าย (หญิง แก่ ซึ่ง หลง รัก เกียม ซึ่ง ตี)

ฉาก—ใน ส่วน หลวง แอ้ง บัง ฟู กรุง เก้า แห่ง ประเทศ ตง

หมายเหตุ— เรื่อง นี้ ตาม เดิม เขา เป็น ญี่บู้ แต่ การ
ที่จะ หา เครื่อง แต่ง ตัว ญี่บู้ นั้น ลำบาก และ เห็น ว่า ถึง จะ
ย้าย ไป ไหว้ เมือง ไต ไต ก็ คง ไม่ เสีย เรื่อง จึง ได้ คิด จับ
ย้าย ไป ไหว้ ประเทศ “ตงฮัวไต้เซียงก๊ก” ซึ่ง จะ ทำ เครื่อง แต่ง
ตัว ขึ้น ได้ สดวก กว่า เพราะ ทำ ได้ ตาม ใจ ใคร จะ ตี ว่า
ผิด ก็ แก้ว ตัว ได้ ว่า ประเทศ ตง ไม่ ได้ มี อยู่ ใน แผน ที่ สามัญ
ของ โลก ย์ เพราะ ฉนั้น เครื่อง แต่ง ตัว ของ คน ชา ตง จะ มี
ใคร ได้ ไป เคย เห็น อนึ่ง คำ ร้อง ใน เรื่อง นี้ ที่ แต่ง ขึ้น เลียน
ของ เดิม เขาก็ มี บ้าง แต่ โดย มาก ต้อง แต่ง ขึ้น ใหม่ ให้
เหมาะ กับ ที่ ไทย เรา จะ ร้อง ฤๅ ที่ จะ เข้า กับ เพลง ไทย เรา ได้

๓
ชุดที่ ๑

(เมื่อเปิด ม่าน พวก ขุนนาง ประชุม อยู่ หลาย คน)

บท ร้อง หมู่ -- ขุนนาง

(เงิน น้า เรือ)

อันว่าเราเหล่า ขุนนาง ข้าง บิ๋น บั๊น ทั้ง หมื่น ขุน หลวงพระ
ระกะ หน้า ตุ ท่าทาง ต่าง ลอาด ประหลาด ตา ยืน กังก้า
น้ำ ลม ผม เบี้ยว ปลิว ตุ เขา เกิด ตุ คล้าย ลายใน ขวต หรือ
จะ ตรวจ ตุ ตาม พัด ต้ม จั่ว หัว ก็ โทน เกลี้ยง เกลือก และ เล็ก
คิ้ว ทำนอง จั่ว ตั้งแซ่ แน่จริง เอย

(เยี่ยม ชิง ตี แต่งตัวเป็นคนจน มี กระบังใบ

สพาย มา ข้าง หลัง)

เยี่ยม ชิง ตี ได้เท่า ขอรับ ขอได้ โปรด กรุณา ผมด้วย ผม
อยาก จะ ทราบ ว่า แม่ ยัม ยัม ลูกเลี้ยง ได้ แก่
แฮ้งงะ อยู่ ที่ ไหน

ฮื่อแซ
เกยม ซึงตี้

ก็ แกเอง นะ คือ ใคร ละ

ผม หรือ ขอรับ ผม เป็น คน ร้องเพลง พอหา
เสียง ซึ่ฟได้บ้าง ขอรับ เพลง ของผม มี ต่าง ๆ
หลาย อย่าง หลาย ชนิด ถ้าใคร ฟัง แล้ว ต้อง
พอใจ ทุกคน ถ้าแม้ว่า ใคร กำลัง รักผู้หญิง
อยู่ ผม ก็ จะ ร้อง ให้ ฟัง ยั้ง ังไปนั้ ตัว อย่าง

บท ร้อง -- (เกยม ซึงตี้)
(ปลาทอง)

ดอกเอ๋ย ดอก เบญจมาศ รูปเจ้างามทรม
ลวดลี้ จำ นวด เลี้ยว แล้วเอ๋ย
เหมือน มา ดึงดวงใจไปจากกาย ก็ จะวาย
ชีวา วาญ รุ้รักไม่ จืดจาง ไม่ เบา ไม่ บาง เลี้ยว
เลี้ยว เอ๋ย

ฮื่อแซ

เออ ๆ ก็ ดี ดอก ร้อง อย่าง ไหน ได้ อีก มั่ง ละ

๕

เกียม ชังต ร้อง ให้ ใจ เกิดคึก หัว ชาญ ชื่น ก็ได้ นะ ขอรับ
ส่อ แซ ก็ ลอง ดู ที่ ฤา

บทร้อง -- เกียม ชังต

(กราว)

เหล่าทหารชาญสนามเมื่อยามศึก อัครเท็ก
อิง มี นี สนั่น พร้อม ลาดรา อาวุธ ยุทธภัณฑ์
ให้ ชั่วฉับ อัก โหม เข้า โจมตี (เดี๋ยว จะ เช้
ลมหุมติ ว่า เกียม ชังต ดี ตกระจับ)

ส่อ แซ ก็ ดี อยู่ ไหน ลองร้อง อะไร ให้ สุนัข ครึกครื้น ได้
โหม ละ

เกียม ชังต ได้ ชี ขอรับ

บทร้อง -- เกียม ชังต

(ต้อย ตวัง)

เสียงแรงได้เกิดมา จะมาพากันโคกโย สิ่ง

โตไม่พอใจ จงขับไล่ให้ไกลกาย มาเต็มมร
 ฆ่า มาจับระบำ มาหกดมำ ให้ใจสลาย
 อันตัวเรานี้ ก็เป็นผู้ขาย จะมามัวอาย
 ก็ขายหน้าซี้ ถึงเราจำพรากร จากยอดนารี
 หลึงอื่นก็มี ดีดีถมไป น่อกอดน่จูบ น่
 ลุบน่าได้ ไม่ต้องเสียใจ ทำใหม่ได้เอย
 (พวกขุนนางออกสนุกพากันร้องและเต้นไปด้วย)

ชื่อแซ ตีมาก ตีมาก เอาเถอะแก จะต้องการ
 เท้าไร ฉันจะให้
 เกี่ยม ซึ่งตี ผมไม่ขอรับ ประทานเงินละขอรับ ผมอยากจะ
 ขอ ประทาน ความรู้เท่านั้นขอรับ ถ้าได้เท้า
 จะบอกข่าวคราวแม่ ยัม ยัม ได้ จะเป็น พระเดช
 พระคุณ มาก

ชื่อแซ อยากทราบทำไม

เกยม ซึ่งต^๕ ผมจะเล่าให้ ได้เท่า พัง คือ เมื่อลักขี หนึ่ง มานี้
แล้ว ผมมาที่เมืองนี้ มาหา กินเล่น คนตรี อยู่
พะเอนได้พบ ปะ กับ แม่ ยัม ยัม ก็ ได้มี ใจรัก
ใคร่ เป็นกำลัง แต่ครั้นผมได้ ทราบข่าว เขาเล่า
กันว่า หล่อนได้ มั่นไว้ จะ แต่งงาน กับ เจ้า แก
แฮก้ง ช่าง ตัดเลื้อ ผม ก็ เลยรีบ ไป เลีย จากนี้
ครั้น เมื่อลัก เตือน หนึ่งเศษ มา นี ผม ได้ ทราบ
ว่า แฮก้ง ได้ กระทำ ผิด ถึง จะ ต้อง ถูก ประหาร
ชีวิตร์ ผม ก็ รีบ กลับ มา อย่าง เร็ว ที่ สุด โดย
ความ เข้าใจ ว่า คง จะ หมด ที่ กิด ขวาง ใน ส่วน
แม่ ยัม ยัม แล้ว

ฮื่อ แซ จริง อยู่ ท่าน แฮก้ง นั้น ศาล ได้ ตัดสิน วางบท
ถึง ประหาร ชีวิตร์ แต่พอ จวน ถึง วัน กำหนด ก็
ทรง พระกรุณาโปรด ยกโทษ ให้ และมี หน้า ได้
รับ เกียรติยศ อัน สูง สุด คือ ได้ เป็น เจ้า คุณ

เพ็ชฌฆาฏ และสำเร็จราชการ เมือง แะะบั้งฟู
นี่แหละ

สีกัม ชังคิ เอ๊ะชอบ กลจริง ขอรับ ก็โทษ เดิม ของ แะะกั้ง
นะ อะไร ละ ขอรับ

สีกัม ชังคิ โทษ ยัก คิ้ว กับ ผู้หญิง นะ ชี
สีกัม ชังคิ ยัก คิ้ว ก็โทษ ถึง ตาย หรือ ขอรับ

สีกัม ชังคิ ยัง งั้น ชี พระราชบัญญัติ ออกใหม่ แก่ไม่รู้ ฤา
สีกัม ชังคิ ไม่ทราบ เลย ขอรับ โปรดเล่า ให้ผม ฟัง หน่อย
เดอะ ขอรับ

บท ร้อง — สีกัม ชังคิ กับ ลูกคู่
(พรหมณีสิต น้ำเต้า)

สีกัม ชังคิ — อัน ดังกึก ราชา ปาช่องโก๋ มี
พระราโชบาย ขยายไซ เพื่อ จะ คุม ชาย หนุ่ม
ทั้งหลาย ไว้ ให้ อยู่ ใน ความดี เป็นศรี ตั้ว จิง

๔๔
ได้ทรงบัญญัติขึ้นไว้ว่า ชายใดกล้าเกี่ยว
หญิงไม่มีผัว หรือยก คัวหลัว ตาตะ ต้องตัว
ให้เอา หัวชาย นั้น เสียทันที

ลูกคู่ -- นั้นเป็น การ สมควร เป็น อย่าง ยิ่ง
ทั้ง ชาย หญิง จะ เรียบ ใน กรุง ศรี ซึ่ง ทรงเดช
โปรด เกษ ถึง เท่านั้น บารมี สุต พัน คนนา

อ้อแซ -- เมื่อ บทกฎหมาย อัน นั้น ออก ทั้ง
บ้าน นอก ใน เวียง เลียง อัง ชำ ทั้ง คน มี คนจน
คน ชรา เลื่อม หน้า กัน หมด ไม่ ลด เลย พวก
หนุ่ม ๆ เจ้า ชู้ ดู หน้า เคร้า เมื่อ ผ่าน เขาวนาวี
มี แค้ เคย มี อาจ หยอก เย้า เล่น เหมือน เซ่น เคย
กลั่น เล็บย เหลือ ลำบาก ยาก แค้น ใจ

ลูกคู่ -- พวก หนุ่ม หนุ่ม นุ่มเนื้อ เหลือ วิโยค
อันว่า โลกย์ หมด สุก เป็น ทุกข์ใหญ่ เมื่อ แล เห็น

นางความญ เดินผ่านไป ในอกใจร้อนรนจนทนการ

(ร้องจบแล้วพวกขุนนางพากันออกไป

เหลือแต่ฮ้อแซกับเกียมซึ่งดี)

เกียมซึ่งดี ก็แล้วยังใจตาแฮกถึงได้เกิดเป็นใหญ่เป็น
โตขึ้นล่ะขอรับ

ฮ้อแซ อ้าวค้อยังงี้ เมื่อพระราชบัญญัติอันนี้ ออก
แล้วก็เป็นการจำเป็นที่จะต้องรับตั้งเพ็ชฌฆาฏ
ขึ้นโดยเร็ว ท่านเสนาบดีท่านก็สั่งมาว่า
ให้พวกกรมการและราษฎรรับเลือกผู้ใดผู้
หนึ่งขึ้นเป็นเพ็ชฌฆาฏโดยทันที

เกียมซึ่งดี ก็ทำไมวิ่งไปเลือกเอาเก่าแก่แฮกถึงล่ะขอรับ

ฮ้อแซ ความคิดนะของเขาดีละ ขอแกลงนี้ดูเถอะ
ว่าใครมั่งมันอยากตาย ก็ถ้าจะต้องทำตาม
พระราชบัญญัติใหม่กันขึ้นจริงจังแล้ว ก็ออก

๑๑

กลัวขึ้น มา ว่า จะ ต้อง ตาย กัน หมด จึง จำเป็น
ต้องคิด หาทาง แก้ไข อย่างใด อย่างหนึ่ง เพื่อ
จะได้ ไม่ ต้อง ถูก ตัดหัว มี ใคร คน หนึ่ง ก็ ไม่
ทราบ พูด ขึ้น ว่า ใน ส่วน พระราช บัญญัติ นี้ จะ
มี คน ทำผิด มาก เพราะ ฉนั้น จะ ต้อง ลงโทษ ผู้
ผิด นั้น ให้ เป็น ลำดับ กัน ไป ใคร ได้ ทำผิด ก่อน
ก็ ลงโทษ ก่อน ใคร ทำผิด ที่ หลัง ก็ ลงโทษ ที่
หลัง ที่ ประชุม ก็ พากัน เห็น ชอบ ด้วย ทั้ง สั้น
ก็ ชอบ อยู่ ขอรับ

เยี่ยมซึ่งดี
ชื่อ แซ

นั้น แหะละ เพราะ ฉนั้น ที่ ประชุม จึง ตกลง กัน
ว่า ควร ให้ แก่ แก่ แอ้ง รับ ตำแหน่ง เพ็ชฌฆาต
เพราะ ว่า เขา เป็น ผู้ ที่ ได้ ทำผิด ตาม พระราช
บัญญัติ ก่อน คน หมด ก็ เมื่อ เป็น เช่น นี้ แล้ว
แอ้ง ก็ จะต้อง เป็น ผู้ รับโทษ ตาม พระราชบัญญัติ
นั้น ก่อน คน อื่น ถูก โหมล่

เกียม ชังค

ถูกละขอรับ

ฮ้อแซ

ก็นั่นนะซี จึงเห็นพร้อมกันว่าจะหาใครเป็น
เพ็ชฌฆาตดีไปกว่าแฮ้งไม่ได้แล้ว เพราะ
ว่า ก่อนที่แกจะประหารชีวิตใคร ในเรื่องนี้นะ
แกจะต้องประหารชีวิตตัวเองเสียก่อน จึง
จะถูกระเบียบ

เกียม ชังค

ถ้ายังงั้นท่านแฮ้งเห็นจะไม่กล้าประหารชีวิต
ใครละซีขอรับ

ฮ้อแซ

ก็ดูจะเป็นเช่นนั้น

เกียม ชังค

แหมผมต้องยอมแล้วขอรับ ว่าความคิดของที่
ประชุมกันดี มาก เลือกคนข้างเหมาะจริง ๆ
จริงอยู่ แต่มันอยู่ข้างจะเกินคาดหมายไป
เล็กน้อยหนึ่ง

ฮ้อแซ

เกียม ชังค

เป็นยังงี้ขอรับ

ฮ้อแซ

เมื่อเลือกตาแฮ้งเป็นเพ็ชฌฆาตนะ ไม่ได้

มีใครนึกใครฝันเลยว่า เลือกเอา มา เป็น นาย
 หมายถึงจะเป็นแต่ตาเพ็ชฌฆาฏ ตีอก ๆ อยู่เท่า
 นั้น แต่อยู่มาไม่ช้านัก ก็ได้รับคำสั่งมาจาก
 เมืองหลวงว่า เพ็ชฌฆาฏ เป็นหน้าที่สำคัญ เป็น
 ผู้มีหน้าที่รักษาพระราชบัญญัติ เพราะฉะนั้น
 ให้เลื่อน แอ้กิ่ง ขึ้น เป็น เจ้าเมืองแปะบังฟู ด้วย ที่
 เดียว นี่แหละ พวกฉัน มันฉลาด เกินไป ถึง
 ได้ ต้อง ตกมา อยู่ ใน ไต่บังคับ บัญชา คน ตระกูล
 ต่ำ เช่น ตาแอ้กิ่ง คนนี้ (เดิน ออก ไป ช้า ๆ
ตะเลาเปา เดินออก มา ฮือแซ่ค่านับแล้วเดิน
เลยไป ตะเลาเปา เดิน เรื่อย มา กลางโรง)

เกี่ยม ชั่งตี (ยังไม่เห็น ตะเลาเปา พุดปรารภ) ก็ นำปลาต

จริงนะ ตาแอ้กิ่ง เป็น ช่างตัดเสื้อ ตีอก ๆ อยู่เมื่อ
 วานขึ้นเอง เพราะหัดได้เป็นที่เป้นทางใหญ่โต

ตะเลาเปา จริง อยู่จริง อยู่ ฉันเองก็เห็นว่าน่าปลาตใจ
 เหมือนกัน ที่จริงก็ชอบกล แม้แต่คนอย่าง
 ตัวฉันนี่ ยังต้องเกรง บารมี เจ้าคุณ แะ กิ่ง
 เกยม ซึ่งดี (แสดงเคารพ) ผมแลเห็นได้ทันทีว่าโตแท้

นี่เป็นขุนนางผู้มีตระกูลอันสูง เพราะฉะนั้น
 ผมขอแสดง ความเคารพต่อโตแท้

ตะเลาเปา ขอบใจ ขอบใจ ที่จริงฉันนี่เป็นคนจองทอง
 มาก ฉันจองทองอยู่เสมอเป็นธรรมดา ฉัน
 นะเป็นผู้ตีแปดแตรก นักเที่ยว นะ คนโดยมาก
 ถ้านับชั่วโคตร ของตัวฉันไปได้เพียงถึงเล่าปี
 หรือกวนอูเท่านั้นก็พอใจแล้ว ฉันนะ นับวงษ์
 เนื่องติดต่อกันไปได้ไกล พิลึก ในตำนาน
 ของ วงษ์ฉันนะ มีจดชื่อ กัน ต่อๆ ลงมา ถึงยี่สิบ
 ชั่วคนแล้ว จึงได้มีหมายเหตุไว้ว่า โลกย์ได้
 บังเกิด ขึ้น เพราะฉะนั้น วงษ์ของ ฉัน เกิด ก่อน

โลกย์นี้ ถึง ยี่สิบ ชั่วโมง เทียว นะ ตั้งแต่นั้นมา
 ก็ ฝัน หนึ่ง กัณ มา ไม่มี ชาติ ตอน เลย เทียว
 เกยม ชังติ ก็ ท่าน ต้น วงษ์ ของ ได้ เท่า ี่ นะ ชื่อ ไร ขอ รับ
 ตะเลาเปา แกะ ชื่อ ไร ก็ ไม่ รู้ ฉัน รู้ แต่ ว่า แก เป็น แมลง กะ พรุน
 เกยม ชังติ อะ ไร ยัง งั้น ละ ขอ รับ
 ตะเลาเปา ก็ มัน เป็น ยัง งั้น จริง ๆ ี่ นะ ถึง ต้น วงษ์ ของ
 แกเอง ก็ คง จะ เป็น แมลง กะ พรุน เหมือน กัน แต่
 แก จะ นัย หนึ่ง ขึ้น ไป ไม่ ถึง เอง เท่า นั้น แห และ
 เกยม ชังติ ผม ยัง แล ไม่ เห็น ว่า แมลง กะ พรุน ทำ ไหม จะ วิ่ง
 มา เป็น ต้น วงษ์ ของ คน ได้
 ตะเลาเปา ฉัน ก็ ไม่ รู้ แต่ เขา ว่า กัน ว่า ยัง งั้น ฉัน ก็ เชื่อ
 คน เรา ี่ นะ กว่า จะ เป็น คน ได้ ต้อง เป็น สัตว์
 อะ ไร ต่าง ๆ เสีย แยะ เทียว นะ แล้ว ค่อย ๆ ดี
 ขึ้น มา ทุก ที่ จน เป็น ลิง พอ เป็น ลิง แล้ว ก็ เป็น
 คน เพราะ ยัง งั้น คน เรา บาง คน จึง ได้ ยังมี

ลึง คิต อยู่ มาก บาง คน ก็ รูป ร้าง หน้าตา เป็น
เค้ ลึง บาง คน ก็ เป็น ลึง แต่ กิ วิชา

เกยม ชังคิ
จริง ขอ รัย

ตะเลาเปา เออนั้น แหละ ก็ เมื่อ ฉั้น เป็น ผู้มี ตระกูล สูง
เช่น นั้น จะ ไม่ ให้ ฉั้น จง หอง อย่าง ไร ได้ พอ
เกิด มา เป็น คน ฉั้น ก็ จง หอง หน้า เริด มา ที่ ได้ ยว
พอ เจิน ล้วน กะ คน ที่มี ตระกูล ต่ำ ๆ ที่ ไว ระ ก็
ฉั้น ชน ลูก ชน พอง ซ้ำ ๆ เทียว แต่ ฉั้น ก็ ได้ ตั้ง
ใจ หัก ออก หัก ใจ มาก ก็ ตู แต่ เวลา นี้ ชี ฉั้น ยัง
ลู้ ก้อม ตัว มา พุด กะ แก ได้ เลย

เกยม ชังคิ เป็น พระเดช พระคุณ อย่าง ยิง

ตะเลาเปา ไซ้ แต่ เก้า นั้น เมื่อ แอ้ง ัง ได้ รับ ตำแหน่ง เป็น
เจ้า เมือง ชั่น นะ พวก ข้าราชการ พา กัน ลา ออก
จาก ตำแหน่ง นำ ที่ เสี้ย เปน กอง เพราะ ไม่ ยาก
จะ ทำ ราชการ อยู่ ใน บังคับ บัญชา ของ คน ต่ำ

ต้อย เช่น ท่าน แฮ่ก้ง นั้น ท่านแฮ่ก้ง มา อ๋อนวอน
ฉัน ให้รับ ตำแหน่ง ปลัด มา อ๋อน วอน ฉัน เป็น
หลาย ครั้ง ลง ปลายเขา มา อ๋อนวอน ถึง ห้า
ร้อย เหรียญ ฉัน ขัด อ๋อน วอนเขาไม่ได้ ก็
อูล่าห์ ตั้ง ใจรับ ตำแหน่ง ปลัด

เกี่ยม ชั่งตี เงินเดือนได้เท่า เห็น จะไม่ รับ ซิ ขอรับ ได้เท่า
จะเอา บุญคุณ เท่า นั้น ไม่ ใช่ ฤา

ตะเลาเป่า อะ ที่ไหน ได้ ต้องรับซิ บุญคุณ นะ เอาไป ซื้อ
เข้า กินได้ เมื่อไหร่ ละ แล้วก็ อีก ประการ หนึ่ง
ถ้าฉันจะไม่รับเงินเดือนแล้ว มันก็จะผิดระเบียบไป

เกี่ยม ชั่งตี ก็ จริง อยู่ ขอรับ

ตะเลาเป่า ที่จริง เวลานี้ ฉันทำงาน มาก นะ เจ้าน้ำที่ พากัน
ลา ออกเสีย หมด หา ตัว คนแทนไม่ได้ ฉันต้อง
ทำการแทนอยู่ โดยมาก เพราะ ฉะนั้น นอกจาก

ตำแหน่ง ปลัด เมือง ฉันว่า ที่ ตุลาคมใหญ่
 ตุลาคม รอง เลขาธิการ เจ้าพนักงาน คลัง เจ้า
 พนักงาน นา ผู้บังคับการ กองตระเวน นาย
 อำเภอก ผู้คุม

เกยม ซึ่งดี แหมถ้าอย่าง นั้นได้เท่า ก็มี ราชการ มาก ซิชอบ
 ตะเลาเปา มาก ซิ แต่ไม่เป็นไร ฉันไม่ทุกข์เลย แก คง
 จะไม่ เข้าใจ ละ ซิว่า ธรรมเนียม ตง นะ ถ้า ใคร
 เป็น ข้าราชการ แล้วไม่ รวย ก็ ต้อง แปลว่า เป็น
 คนโง่ เท่านั้นเอง

เกยม ซึ่งดี กระผมเอง นี่ก็ นึก อยู่ ว่า อยากจะไป หา ท่านผู้
 บังคับการ กองตระเวน อยู่แล้ว ก็ พะเอนเควระห์
 ดีได้ มา พบ ได้ เท่า กรุณา ที่นี้

ตะเลาเปา แก จะ ทำไม ละ

เกยม ซึ่งดี ผม อยาก ทราบ ข่าว คราว คน ๆ หนึ่ง

ตะเลาเปา ข้อ นั้น ไม่ ยาก อะไร สำคัญ อยู่ ที่ แก จะ เป็นคน
 เสียหาย เงิน หรือไม่ เท่านั้นเอง

(ตะเลาเปา แยมมือ แต่ทำหันหน้าไปเสียทางหนึ่ง)

เกียม ชิงตี ผม ก็ เปน คน จน ขอ รับ แต่ว่า -- (ควัก เงิน
วางให้ใน มือ ตะเลาเปา)

ตะเลาเปา อ้อ! ตุ มือ เมา อยู่นี้ (เหลียวไป ดู เงิน ใน มือ
แล้ว ทำ หน้า เบ้) เอา เกอะ ดี กว่า ไม่ได้ เลย
(เอา เงิน ใส่ กระเป๋า) ถ้า ได้ ยั้ง ั้ง หลาย ครั้ง
ก็ ไม่น้อย (เหลียว ไป ทาง เกียม ชิงตี) แก
จะ ถาม ถึง ใคร ก็ ถาม มา ซิ

เกียม ชิงตี ผม อยาก ทราบ เรื่อง แม่ ย้ม ย้ม ลูก เลียง ท่าน
แ่ก กัง ณะ ขอ รับ

ตะเลาเปา ย้ม ย้ม หรือ แก จะ ทำ ไหม

เกียม ชิงตี ผม รัก กะ เขา อยู่ ขอ รับ

ตะเลาเปา ถ้า ยั้ง ั้ง นั้น ขอ แนะ นำ ให้ แก กลับ ใจ เสีย เร็ว ๆ
ถ้า ไม่ ยั้ง ั้ง นั้น หัว จะ ขาด

เกียม ซึงตี้ ทำไมล่ะ ขอรับ

ตะเลาเปา ยัมยัม น่ะ เขาจะ กลับมา จากโรงเรียน วันนี้ เพื่อ

จะ แต่งงาน กับ เจ้าคุณ เพ็ชฌฆาฏ

เกียม ซึงตี้ จะ แต่งงาน กับ แอ้ก้ง น่ะ หรือ ขอรับ

ตะเลาเปา เออ เขาจะ แต่งงาน กับ ท่านแอ้ก้ง น่ะ แหละ แก

น่ะ อย่า นึก เลีย เลย เขา ไม่ ดู หน้า หรอก

บท ร้อง — เกียม ซึงตี้กับ ตะเลาเปา

(มอญ ร้องให้)

เกียม ซึงตี้ — โอ้ เสียตาย ยัง ไม่ วาย ในใจ

รัก จะต้อง หักใจ ร้าง แล ห่าง เหนิน หวังจะ เซย

กลับ จะ เลย ต้อง เมียงเมิน หวัง เจริญ กลับต้อง

พวาก ไป จากนาง

ตะเลาเปา — (ร้อง แล้ว ทำท่า ล้อ) โอ้

เสียตาย เรา นี้ แก ไป เลีย แล้ว เลียง ไม่ แก้ว พัง

ณัด ตู ชัด ขวาง ครั้น จะ เลือก เข้าไป เกี้ยว แม่
 นวล นาง เขา คง ต่อย เอา ลูก คาง เจ็บ เปลา เอย
 คุ้ม ชิง ตี พุทโธ! พุทโธ! เสีย แรง อุล่าห์ เดี๋ยว ระเบิด มา
 ทั้ง กลาง วัน กลาง คืน หมายถึง จะ ได้รับความ
 สุข ถ้า รุ้ง ั้ง เมื่อ เดี๋ยว มา ริม ทะเล จะ กระโดด
 น้ำ ตาย เสีย ก็ จะ ดี ดอก

ตะเลา เปา จะ กระโดด น้ำ ตาย ทำ ไหม นั้น เนอะ เจ้า คุณ
 เพ็ชรมหาญ เดี๋ยว มา นั้น แล้ว แก่ ไป ขอให้ ท่าน
 ตัด หัว แก่ ท่าน ก็ เห็น จะ รับ ดอก
 (พวก ขุนนาง กับ ราษฎร เดี๋ยว เข้า มา แล้ว แยก
 เข้า มา)

บท ร้อง หมู – พวก ลูก คู่
 (มอญ รำ ดาบ)

เจ้า ประคุณ เพ็ชรมหาญ นลาต เหลือ มี ยศ

เห็นคนอื่นต้ง หมั่นแล่น เราทั้งหลาย กลัวไภย
 ไม่ดูแคลน ในดินแดนใครไม่สู้ ไม่คู่เคียง
 อันได้เท่า กรุณา บัญชาชอบ ชนระยอบเหลือ
 ขยาดไม่อาจเลี้ยง แม้ใคร ผิดจิตร ท่าน บ่
 ลำเอียง ท่านจะตัดหัว เรียงเสียบปล้นเอย

บทร้อง -- แอ้ง -- มีลูกคู่รับ
 (พม่าเห่)

อันข้าเจ้าแต่เดิมก็ติดคุก แล่นจะทุกข์
 แล่นวิโยคและโครกคัลย์ ยังไม่ถึงที่ตายวาย
 ชีวิตได้ประกันตัวพ้นจากจองจำ โชคช่วย
 ดีเหลือเกินกว่าคาดหมาย มากลับกลายเป็น
 ชุนนางวางท่าฆ่า เป็นเจ้าคุณ เพ็ชรมหาฏทาง
 กำยำ เพราะบุคคลที่ได้ทำปางก่อนเอย

แฮ้ง ข้ำพเจ้า ชอบใจ ท่าน ทั้งหลายใน การ ที่ได้แสดง
ความ เคารพ นับถือ ต่อ ข้ำพเจ้า

ตะเลาเปา นี่ คุณ นี่ กว่า เขา แสดง ความ เคารพ ต่อ ตัว คุณ
กระ นั้น หรือ

แฮ้ง ก็ เข้าใจ เช่น นั้น

ตะเลาเปา ฮือ ฮือ!

แฮ้ง ทำไม

ตะเลาเปา ก็ เขา — ฮะ ๆ ฮะ ๆ ! (หัวเราะ)

แฮ้ง เขาทำไม

ตะเลาเปา ช่าง เกอะ ครับ ช่าง เกอะ ! คุณ กำลัง จะ สบิซ
ดแปช อะไร อยู่ ก็ ว่า ไป เลีย ให้ จบ ก่อน เกอะ
ครับ แต่ขอ อย่างเดียวแหละ ลงปลายอย่า
ชวน ให้ เขา ต้ม เหล้า อย่าง ธรรมเนียม ฝรั่ง นะ
ผม ไม่ได้ เตรียมไว้ ดอก

แฮ้ง (หันไปพูด กับพวกขุนนางต่อไป) ข้ำพเจ้าหวัง

ใจว่าข้าพเจ้าคงจะกระทำการตามหน้าที่ของเจ้าคุณ
เพ็ชฌฆาตนั้นให้ดีเป็นที่พอใจของท่านทั้งหลาย
ทุกๆ คน (พวกขุนนาง แสดง ความ เคารพ)

อ้อแล้ว ก็ วัน นี้ แม่ ยัม ยัม แม่ จั๊กมึ กับ แม่
เต้าฮวย ลูกเลี้ยง ข้าพเจ้า จะกลับมา จาก โรงเรียน
เมื่อ แม่ ลาว ๆ เหล่า นี้ มา ถึง ขอให้ท่าน ทั้ง
หลาย ได้ โปรด แสดง ความ เคารพ ต่อ เขา ตาม
สมควร ข้าพเจ้า จะ มีความ ยิน ดี แล ชอบ ใจ
มาก ข้าพเจ้า ทราบ อยู่ ดี ที่ เต็ม ว่า ท่าน ซึ่ง
เป็น ขุนนาง เก่า ๆ คง จะ ต้อง รู้ ลึก ทะซิด ทะซวง
ใจ ในการ ที่ ต้อง แสดง ความ เคารพ ต่อ คน ซึ่ง
มี กระจก อัน ต่ำ เช่น ตัว ข้าพเจ้า แต่ ครั้น ข้าพเจ้า
จะ ไม่ ยั้ง คับ ให้ ท่าน กระ ทำ เช่น นั้น ก็ จะ เสีย
ระเบียบ ราชการ ไป

ฮือ แซ

พวก ขุนนาง เข้าใจ กัน ดี แล้ว ขอ รับ

(พวก ขุน นาง พากัน แสดง ความ เคารพ

แล้วพากันออกไปคงเหลือแต่แอ่งกับตะเลาเป่า)

แอ่ง เมื่อ ตะก คุณ เอ๋ย ขึ้น เรื่อง เคารพ อะไร นะ
 ตะเลาเป่า ผม จะ ชี้แจง กับคุณว่า กะ คน เช่น คุณ ยัง จ
 ใคร เขา จะ ไป เคารพ ใคร จะ
 แอ่ง ก็ ยัง จั น เขา มา เคียะ ให้ผม ทำไม ละ
 ตะเลาเป่า เขา เคียะ ให้คุณ เมื่อไร ละ เขา เคียะ ให้หงษ์
 ที่ น้าออก คุณ ต่าง หาก
 แอ่ง ทำไม
 ตะเลาเป่า ทำไม อีก ละ เฮอ ! คุณ นี่ ใจจริง ๆ เขา กะ
 หงษ์ จะ กัด นะ ชี
 แอ่ง โอ้ ย่า เยาวะ ผม นึก เลย ผม ก็ รู้ ดี กั ดั แล้ว
 ผม นะ ไม่ ใช ผู้ ตี เพราะ ยัง จั น ผม ถึง ได้ ตัด

อะเลาเปา อ่อนวอนให้ คุณ มาเป็นปลัด จะได้คอย ลังลอน
 ตัก เตือน ให้ผม ทำ ถูก ต้อง ตาม ตาม แผน ผู้ ตี
 ถูก แล้ว ถูก แล้ว แต่ คุณ ก็ รู้ อยู่ แล้ว ว่า ผม นะ
 เป็นผู้ ตี ตระกูล สูง เพราะฉะนั้น ถ้า คุณ ไม่ หมด นั้น
 อ่อน วอนไว้ เสมอ ๆ ผม ไม่ เป็น ชะนะ
 (แส้ กิ่ง เข้าใจ ควัก เงิน ให้ อะเลาเปา)

แสร้ง กิ่ง เออ ผม อยาก จะ ถาม อะไร ลัก หน้อย เมื่อ แม่
 ยัม ยัม กับ น้อง สาว เขา มา แล้ว ผม จะ ขอ ให้
 คุณ พุด จา กับ เขา โดย ตี ลัก หน้อย ได้ ไหม
 อะเลาเปา อะไร จะ ให้ ผม นะ ไป สันทนา ปราไล กับ คน ชั้น
 นั้น ให้ สนิท สนม ยัง ไง ส่วน ตัว คุณ นะ เอา เกอะ
 ผม พอ จะ ยอม พุด ด้วย ได้ เพราะนี่ ก็ เสีย ว่า พุด
 กับ หงษ์ ที่ น้า ออก คุณ แต่ ใน ส่วน ลูก เลี้ยง คุณ
 นะ ต้อง พุด กับ ตัว เขา ตรง ๆ ยัง งั้น ผม ต้อง ขอ
 ตัว เลีย ที่

แม่กิ่ง พุทโธ่ ! แล้วกัน ผม เสียใจ มาก
 ตะเลาเป่า ผม นะ เป็น คน ถือ ตัว มาก คุณ ก็ ทราบ อยู่ แล้ว
 แต่ว่าผม เป็น คน ใจอ่อน เสีย อ่อนวอน ไม่ค่อย ได้
 แม่กิ่ง ผม เสียใจ พระเณร อ่อน วอน ชนิด ที่ คุณ พอใจ นะ
 หมด เกลี้ยง กระเป๋า เสีย แล้ว แต่เอา เถอะ ประ
 เตี้ยว ผม จะ ไป หยิบ มา ให้ ลัก กำ สอง กำ ก็ ได้
 ตะเลาเป่า อีแปะ ไม่เอา นะ
 แม่กิ่ง เงิน ก็ ได้
 ตะเลาเป่า ฮือ ๆ ! เอา เถอะ ผม เสีย อ่อน วอน ไม่ ได้
 เพราะ ฉนั้น ผม จะ ยอม หักอก หักใจ ถ่อมตัว พุดจา
 กับ แม่ ลาว ๆ ของ คุณ
 แม่กิ่ง ขอบใจ ขอบใจ มาก
 ตะเลาเป่า แล้ว ก็ อย่า ลืม อ่อน วอน นะ
 แม่กิ่ง เอา เถอะ พอ ผม ได้ เห็น และได้ ยิน คุณ พุด

กะ แม่ เล็ก ๆ แล้วละ ก็ ผม จะ รีบ อ้อน วอน ให้
เร็วตาม ประสงค์ เทียว

ตะเลาเปา
แฮ้ง

เอา เปน ตก ลง กัน

ตุเหมือน แม่ เล็ก ๆ มาโน่น แล้ว

(พวก ขุนนาง และ ราษฎร เดินนำ ยัมยัม

จับกุม และ เต้าฮวย แฮ้ง ออกไป รับ ลูก

ฮวย ทั้งสาม พาเดิน มาตรงกลาง ระหว่าง

นี้ บพาทย์ ทำ เพลง เร็ว จน นาง ทั้ง ๓ ถึง

กลางโรง จึง หยุด)

บท ร้อง -- ยัม ยัม เต้าฮวย จับกุม

(ลามเล้า)

พร้อม กัน -- อัน ข้าเจ้าน้องพี่นี้ ทั้ง สาม ระบุ

ก็ งามหมด จด ตุ สด ศรี เจริญ การ คึกคัก น่า

ยินดี คิด แต่ที่ ส่วน สุข ทุก ค่ำ วัน

ยัม ยัม -- จะ แล เห็น สิ่ง ไต ให้ ดนุ ก
เต้า ฮวย -- เห็น ใคร ทุกข์ ตู ทำ จะ นำ ชน
จัม กัม -- อยาก จะ ยัม กรุ้ม กรุ้ม ตลอด วัน
พร้อม กัน -- แม้ จะ หัน ทาง ไหน ได้ หัว เราะ
ยัม ยัม -- ตัว ดิน นั พลัน จะ แต่ง งาน
เต้า ฮวย -- ดิน นั มี นาน ก็ สบ เหมาะ
จัม กัม -- ถึง จะ หา ยัง ไม่ ได้ ใคร อย่า เยาะ
พร้อม กัน -- พอ เหมาะ เจาะ เมื่อ ไต คง ได้ ดี
 อัน ข้า เจ้า น้อง พี่ นี้ ทั้ง สาม รูป ก็ งาม
 หมด จด ตู ลิต ศรี เจริญ การ ศึกษ นำ ยิน ดี
 คิด แต่ ที่ ส่วน สุข ทุก วัน เอย

แอ้ง แม่ ยัม ยัม แม่ คู่ ดุนา หงัน ของ พี่ (ตรง เข้า
ไป ทำ ทำ จะ กอด)

ยัม ยัม อะไร จะ มา กอด อีฉัน ต่อ หน้า คน ออก เป็น ก่าย
 เป็น กอง เทียว หรือ
 แฮ่ กัง ก็ เป็น อะไร ไป ละ
 ยัม ยัม (พูดกับน้องสาว) ตูมันยังงี้ๆ อยู่ หน้อยกระมัง
 เต้าฮวย จิง นะคะ ตูมัน ยังงี้ ะ อยู่
 จับ กับ เห็นจะเป็นธรรมเนียมใหม่ใน สมัยนี้ เป็นแน่ เทียว
 ยัม ยัม ก็ จะ ไป รู้ยังไร ได้ หนังสือ พิมพ์ กุหลาบตรี คุรุ แก
 ก็ห้ามไม่ให้อ่าน แกว่าไม่ใช่หนังสือสำหรับ
 ผู้หญิง อ่าน
 แฮ่ กัง เชื้อฉันเถอะ การที่ฉันจะกอด หล่อน ในที่นี้ละ
 เป็นไม่ผิด ธรรมเนียม ตามที่นิยม กัน ใหม่ใน
 สมัยนี้ ละ ยังไง ครับ ท่าน ปลัด
 ตะเลาเปา ผม นะ เป็น คนใจอ่อน เสีย อ่อน วอนไม่ ใคร ได้
 แต่ว่า —

แอ้งก้ง เขา เลอะ ๆ ผม จะ อ่อน วอน เพิ่ม เต็ม ให้ อี๊ด
 ลัก ๕-๖ เหยียญ บอ ก หน้อย เลอะ ว่า ถูก ธรรม
 เนียม แล้ว

ตะเลาเปา (พยัก หน้า แล้ว พุด ตั้ง) ผม เห็น ว่า การ ที่
 คุณ จะ กอด แม่สาว คน นั้น เป็น การ ถูกต้องตาม
 แบบ ธรรม เนียม แล้ว เพราะ ไม่ ช้ำ คุณ ก็ จะ แต่ง
 งาน กะ เขา เพราะ หนั้น ไม่ เห็น ทาง เลี้ย หาย
 อย่าง ไต

แอ้งก้ง แม่ ย้ม ย้ม ไต ยืน ไหม ละ
 ย้ม ย้ม ถ้า ยั้ง ้น อี๊ด ้น ก็ ยอม
 แอ้งก้ง แม่ คุณ ของ พี่ (กอด ย้ม ย้ม)
 ย้ม ย้ม ล้าตุ ! รู้ แล้ว รู้ รอด กัน ไป ที่ หนึ่ง
 จับ กัม คุณ ค่ะ (ช้ ตะเลาเปา) ้นั นั ตัว อะ ไร ณะ คะ
 แอ้งก้ง อะ ไร ไม่ รู้ จัก ้นั นั แทะ ละ ท่าน เจ้า คุณ ตะเลาเปา

ปั๊กม อ้อหน้าตาเป็น ยั้งเอง แหละ อีฉั้น เคย ไต่ ยิน
เขาร้อง ขาย อยู่ กลาง ถนน นึกอยาก รั อยู่ นาน
แล้ว ว่า หน้าตา เป็น อย่างไร

ฉะกั้ง จู้ จู้ จู้ นั้น นะ ไม่ใช่ ของ กิน ดอก เป็น
ขุนนาง ผู้ใหญ่

ปั๊กม อ้อ ขุนนาง ผู้ใหญ่ หน้าตาเป็น ยั้งเอง (เข้า
ไป มอง ดู ตะเลาเป่า)

ตะเลาเป่า อย่า เข้า มา ใกล้ นึก ฉั้น ไม่ใช่ สัตว์ ปลาต
สำหรับ คน ดู เล่น

ฮักฮวย หล่อน อย่า เข้า ไป ใกล้ แก นึก เลย เดียว จะ
กัด เอา ก็ ไม่ รู้

ฉะกั้ง ยัง ไง ละ คุณ นี แหละ แม่ ดาว ๆ ลาม คน ที่ ผม
ได้ พบ ถึง อยู่ ตะก น ผม ได้ เลียง มา แต่ เล็ก ๆ
แม่ คน ที่ ยืน อยู่ กลาง นั้น แหละ คือ ยัม ยัม ที่
จะ แต่งงาน กับ ผม

ลาถ

ตะเลาเปา ก็นี่จะให้ผม แดงกิริยา อย่างไร ขอให้เข้าใจ
เสียว่าผมไม่ยอมกอดตะนะ ยังไง ๆ ก็ไม่กอด
ต่อ หน้า ทารกนั้น

แย้ กัง ไม่ต้อง กอด รอก ทักทาย ปราได้ อะไร ลัก คำ
ต้อง คำ ก็ พอ

ตะเลาเปา พุโธ่ คุณ ก็ ทราบ อยู่ ดี ๆ แล้ว ว่าผม นะ เป็น
คน ของ หอง ไม่ ใคร สิ้น คใน การ ที่ จะ พุด จากะ
คนที่ ไม่ มี ฐานะ สูง เสมอ กับผม เป็น อย่าง น้อย
แต่ ว่า --

แย้ กัง รู้ แล้ว ๆ เป็น คน เลี้ย อ่อน วอน ไม่ได้

ตะเลาเปา แล้ว กัน ดัก คอผม เลี้ย ก่อน ได้

แย้ กัง แต่ เรื่อง นี้ ได้ พุด จาก กัน ไว้ ก่อน แล้ว ตก ลง รับ
อ่อน วอน ผม แล้ว ยัง ไง ละ

ตะเลาเป่า ก็ยังไม่แลเห็นพยาน ที่ไหนเลยว่าคุณได้อ้วน
วอนแล้ว

แฮ้ง เกอะครับ พอคุณพูดจาไปไล่แม่เล็ก ๆ
แล้วก็ตรงเข้าไปในออฟฟิศผมเทียว

ตะเลาเป่า ถ้าอย่างนั้นเอาเป็นตกลง (หันหน้าไปทาง ยัม ยัม
กับน้อง ๆ แล้วพูด) หล่อนจำสบายอยู่หรือจะ

ยัมยัมและน้อง (พร้อมกัน) สบายดีเจ้าค่ะ

ตะเลาเป่า (พูดกับแฮ้ง) พอแล้วไม่ใช่หรือ

แฮ้ง พอแล้ว ขอบใจมากเทียว

ตะเลาเป่า ผมหวังใจว่าแม่สาว ๆ รู้ลึกเกี่ยวกับคดีในกรณีที่
ผมพูดด้วย

แฮ้ง แน่ทีเดียว ไม่ต้องสงสัยเลย

ตะเลาเป่า อย่างนี้ก็ดีแล้ว ไปออฟฟิศคุณหรือยังล่ะครับ

แฮ้ง ไปซิครับ

(ต่างคน ต่าง เดิน ออกไป กันหมด ยั้งคง
เหลือ อยู่แต่ ยัม ยัม คน เดียว)

ยัม ยัม

เออ ที่จริง มา นึก ดู ก็ ซอสมกล พอ หลุด พันจาก
โรงเรียน ได้ ก็ จะ แต่ง งาน เป็น การ ไหว้ โท อ้าย
การ ที่ จะ แต่ง งาน นะ ก็ ไม่ เป็น ของ ปลา ตอ อะไร
แต่ มา เตือน ร้อน อยู่ ตอน ที่ จะ ได้ ผัว แก่ นั้น แหะ
ที่จริง เจ้าคุณ แอ่ กิ่ง นะ แก่ รัก เรา จริง จริง เทียว
นะ แต่ว่า นั้น ก็ ไม่ เป็น ของ ปลา ตอ อีก แหะ
ดู ใคร ๆ ก็ รัก เรา ทั้ง นั้น

(เกียม ซึง ตี เข้า มา ตรง เข้า ไป หา ยัม ยัม)

เกียม ซึง ตี

แหม ! แม่ ยัม ยัม ชอบ ใจ จริง ๆ ที่ หล่อน นึก
ฉัน มา หา ครั้ง นี้ แต่ ฉัน เสีย ใจ ที่ ได้ ทราย ขาว
ว่า หล่อน จะ แต่ง งาน กับ ท่าน แอ่ กิ่ง

ยัม ยัม

เกียม ซึง ตี

คะ ก็ ธรรมดา จริง ๆ ที่ ได้ ยัว
ทำไม หล่อน ไม่ รัก เขา ดอก หรือ

ยัม ยัม ไม่รักจนนิดเดียว
 เอยม ชังดี ก็ยังงั้นจะไปตกลง แต่งกะเขาทำไมล่ะ
 ยัม ยัม จะให้อิฉันทำยังงั้นล่ะคะ เขาได้มีพระเดช
 พระคุณมากะ อิฉันมาก เขาได้อุปถัมภ์ ค้ำชู
 มาตั้งแต่อิฉันยังเล็ก ๆ
 เอยม ชังดี ก็นั่นก็เป็นสิ่งซึ่งควรหล่อน จะตอบแทนทาง
 ชื่อนี้ หล่อนไม่ควรจะไปยกตัวให้กะคนที่ไม่ใช่
 เป็นที่พอใจของหล่อน
 ยัม ยัม อิฉันเป็นผู้หญิงจะไปเลือกตามใจยังงั้นยังงั้นได้
 เอยม ชังดี แล้วกัน หล่อนนี้ขยายเอาธรรมนิยมโบราณคร่ำ
 คร่ำอะไร มาพูดก็ไม่รู้ สมัยนี้นะผู้หญิงเขา
 ถือตัวว่าเท่าเทียมผู้ชาย ไม่แปลกอะไรกันเลย
 ยัม ยัม ยังงั้น เทียวหรือคะ
 เอยม ชังดี ยังงั้นซี นี่หล่อนไม่ได้อ่านหนังสือ กุลบุตรหรือ
 ยัม ยัม ครูเขาห้ามไม่ให้อ่าน

เกียม ชิงต๊อ อ้าว เพราะยังงั้น หล่อน ถึง ได้ มี ความ รู้ แต่เป็น
ภูมิเก่า หนังสือ พิมพ์ กุหลาบตรี นี้ นะ สำหรับ สั
งอน ให้ ผู้ หญิง หาย เป็น ผู้ หญิง

ยัม ยัม ก็ อิดัน ยัง ส้มค เป็น ผู้ หญิง อยู่ นี้ ค่ะ

เกียม ชิงต๊อ ไม่ใช่ ว่า อ่าน หนังสือ นั้น แล้ว จะ แปลง เพศ ที่
เดียว ดอกนะ เป็น แต่ แปลง ความคิด และความ
ประพฤติ ให้ เป็น อย่าง เช่น ผู้ ชาย เท่านั้น แต่
ข้อสำคัญ ที่ สุด คือ ผู้ หญิง ควร จะ ต้อง เลือก ผัว
ตาม ความ พอใจ ของ ตน

ยัม ยัม นี่ แปล ว่า เธอ คิด จะ ให้ อิดัน เลือก เธอ ยังงั้น หรือ

เกียม ชิงต๊อ (หัวเราะ) ก็ ตาม แต่ ใจ ของ หล่อน เอง ซิ

ยัม ยัม ต้อง ขอ ให้ เธอ เข้า ใน ว่า อิดัน ไม่ใช่ คน ลามัญ
เช่นแต่ก่อนแล้วนะคะ เมื่อ อิดัน พบ เธอ ครั้ง แรก นะ
พ่อเลี้ยง อิดัน ยัง ไม่ได้ เป็น เจ้าคุณ เพ็ชรพารา

มาเดยวนเขาเป็นขุนน้ำขุนนางใหญ่โตขึ้น อีฉัน
ก็ต้องวาง เกียรติยศให้สูง ขึ้นไป กว่าเก่า นะคะ
เกียม ชิงดี (พูด บ้อง) ขยาย ความจริง ให้ฟัง เสีย ลักที่
เห็นจะไม่ เก็บไป บอกใคร ดอก (พูด ตั้ง) แม่
ยัม ยัม ฉัน จะ ต้อง บอก ความ ตาม จริงให้ หล่อน
เข้าใจ ตัวฉัน นะ ไม่ใช่ คนเลวทราม คำซ้ำ อะไร
ดอกนะ ฉันนะ คือโอรส ของพระเจ้า ปาซ่องโก
ย่อง เต

ยัม ยัม อ้ายตายจริง (ลง กราบ กับ พัน)
เกียม ชิงดี ฮ้าว ๆ ลูก ขึ้น เกิด แม่ ยัม ยัม ฉัน อนุญาต ละ
ยัม ยัม (ลูก ขึ้น) ก็นี่ทำไม พระองค์ มาเที่ยว ปลอม
แปลง อยู่เช่นนี้

เกียม ชิงดี ฉันจะ เล่า ความให้ ฟังให้ ตลอด เมื่อ สองสาม ปี
มานี้แล้ว ฉัน เหวะหวั่น พะเอน อยู่ดี ๆ มียาย

ผู้หญิง คนหนึ่ง ชื่อ เล่าอะม้วย เป็น คน เคย
 อยู่ ในวัง ของ พระบิดา มา นาน เกิด มีความ
 รักใคร่ ใน ตัวฉัน ขึ้น ส่วนฉัน นั้นก็ พาชื่อ เห็น
 ว่า ยาย เล่าอะ นั้น หรือ ก็ เป็น ผู้หลัก ผู้ใหญ่ แล้ว
 จึง ไม่ ไ้ นึก ได้ ฝัน เลยว่า จะ มา เกิด รัก เกิด ใคร่
 ฉัน ขึ้น เช่น นั้น เมื่อ พย ปะ กัน คราว ไ้ ฉัน ก็
 พุด จา ปราโล กะแก โดย ดี เพราะ นึก เสีย ว่า
 เป็น คน แก่ แต่ ยาย เจ้ากรรม นั้น กลับ หา เอา
 ว่า ฉัน น่ะ ไ้ ไป พุด จา เกี้ยว พาน อะไร แก่ จะ
 มา เถลไถล ให้ ฉัน รับ รong เป็น เมีย ให้ ไ้ ครั้น
 ฉัน ไม่ ยิน ยอม แก่ ก็ นำ ความ ทูล พระบิดา ว่า
 ฉัน น่ะ ไ้ พุด จา และ แสดง กิริยา รักใคร่ แก่ แล้ว
 ภายหลัง จะ ไม่ ยอม รับ รong แก่ เป็น เมีย ขอ ให้
 พระบิดา ตัดสิน ตาม พระราช บัญญัติ ใหม่ ข้าง
 พระ บิดา ก็ ถ้อย ทก ฎหมาย เคร่ง ครัด เหลือ เกิน

ตัดสินว่าฉัน ต้องแต่งงานกับยายเล้าอะ เพราะ
 ใน พระราชบัญญัติ กล่าวไว้ชัดเจน ว่า ห้าม
 มิให้ผู้ชาย หยอกผู้หญิงใด เว้นเสียแต่ที่
 เป็นภรรยา ญาติ มันหมาย สู่ขอ กัน แล้ว และจะ
 ได้ ตกลง กัน เป็นการ มัน คง เพราะ ฉันพระ
 บิดาจึง ตัดสิน เป็น ฐาน กรณียา ยอม สมนุติเอา
 ว่า ฉันได้มันไว้กับ ยายเล้าอะ แล้ว ให้ฉันแต่ง
 งาน กับ ยายเล้าอะ ภายใน ๗ วัน ถ้าฉัน ไม่
 ยอมตาม นั่นก็ ให้ ประหารชีวิต เสี่ยง ตามพระราช
 บัญญัติ ในคืน วันนั้น เอง ฉัน ก็หนี ออกจาก
 วัง ปลอมตัว เป็นคน เล่น ดนตรี หากิน ชัดเซ
 คะเนจร อยู่ช้านาน ก็พอเงิน เทพยดา คนใจ
 ให้มาเมืองนี้ จึงได้ มา พบ ตัว หล่อนนี่แหละ
(เดินเข้าไปทางยมยม)

ยัม ยัม (ถอย หนี) ท่าน อย่าเสด็จ เข้ามาใกล้ นักเสย
หม่อมฉัน กลัว ความ ผิด นึก

เสย งาม ชึ่งตี่ จะ ผิด ยั้งใจ

ยัม ยัม ก็ ส่องเต้ ได้ ทรงวินิจฉัย แล้วให้ท่าน แต่งงานกับ
เล้าอะม้วย ก็พระราชารับสั่ง อะไร ก็ต้อง เป็นนั้น
เพราะฉนั้น เท่า กับท่านได้ แต่งงานกับ เล้าอะแล้ว

เสย งาม ชึ่งตี่ ก็ แล้ว เป็น อะไร ไป ละ

ยัม ยัม ตาม กฎหมายใหม่ มี ข้อห้ามไว้ ชัดเจน ว่า ผู้ที่
แต่งงาน แล้วห้ามมิ ให้ พุดจา กับ หญิงสาว สอง
ต่อ สอง เป็น อัน ชาติ

เสย งาม ชึ่งตี่ ก็ เวลา นี้ จะ มา มี ใคร เห็น

ยัม ยัม ถึง ยั้ง นั้น ก็ เกอะ หม่อมฉัน กลัว เหลือ เกิน
หม่อมฉัน ยัง สาว นึก ยังไม่ ขยอก ตาย ถึง
แม้แต่ เพียง ติด คุณ ก็ เต็ม ที่

เกียม ชังติ ถ้ายังงั้นจะทำยังงี้ดีละ
 ยัม ยัม จะทำยังงี้ได้นอกจากหลีกไป เลียให้พ้น

บท ร้อง -- เกียม ชังติ

(ขึ้น พลัปปลา)

หวัง ภิรมย์ สมชีวิต สนิทน้อง จะ มา ค้องร้าง
 ไป น่าใจหาย หวัง รักน้อง ครอง กัน จน วันตาย
 โอ เลีย ดาย รวัก หน้า กระมล ถึง จะ ลืหนีไป
 ให้ พ้น ภักตร์ จิตร ก็ รักไว้ สุข ทุก แห่งหน ถึง
 จะ จาก ถิ่นฐาน บ้านเรือน คน จิตร ก็ วน วก เวียน
 เทียน กลับ มา แต่ ชาติ นี้ มี กรรม ต้อง จำพราก
 ต้อง จำจาก มิ่ง มิตร ชนิษฐา เมื่อ ชาติ นี้ มีกรรม
 ต้อง จำลา ขอ ชาติ น้า จง สม อารมณ์ เทอญ

(เมื่อจบบทร้อง แล้ว เกียม ชังติ ยัม ยัม)

ต่างคนต่างไปคนละทาง แสดงกิริยาเศร้าโศก
ทั้งสองคน)

แฮ็ก

(เดินเข้ามา) เออ! อ้ายเรา นี่ก็เคราะห์ร้าย
จริง ๆ ช่างหาเวลาพบแม่ ยัม ยัม ยากจริง ๆ มี
เลีย แร้ง รึบ ร้อน ทำรว้งงานราชการเสียให้แล้ว
เพื่อจะได้ ออกมาคุยกับแม่ ยัม ยัม ให้สบาย พอ
โผล่ออกมาถึงสวนลิ แม่ ยัม ยัม หลบไปเสียแล้ว
(รีบมา) คุณ ครับ

ตะเลาเปา

แฮ็ก

อะไร กัน ละ ทำหน้า เหลอ มา

ตะเลาเปา

มีข้าราชการเชิญ ลายพระหัตถ์ มาจากเมืองหลวง

แฮ็ก

เอ๊ะ! นี่มี เรื่อง รว อะไร กัน นี่จะ ทำ ยัง ไง จึง
จะ ถูก ระเบียบ

ตะเลาเปา

ต้องให้ยกเก้าอี้ มาตั้ง ให้ผู้เชิญ ลายพระหัตถ์
ขึ้น นั่ง พวกเรา ต้อง แล่ตง ความเคารพ แล้ว
ให้เขา อ่าน ลายพระหัตถ์ ให้ฟัง

แอ้งก้ง อะไร เรา จะ ต้อง เคียะ เขา ด้วย หรือ
 ตะเลาเปา เรา เคียะ ลาย พระหัตถ์ ต่าง หาก เล่า
 แอ้งก้ง ก็ เอา ซี้ ถ้า ยัง งั้น คุณโปรด จัดการ ให้ ถูก
 ระเบียบ หน่อย ซี้

ตะเลาเปา ผม ลัง เขา แล้ว ผม เตา ถูก ว่า คุณ คง จะ ไม่ รู้
 จัก ขนบ ธรรมเนียม ก็ เลย ลัง เลีย ก่อน ที่ เคย
 นั้น เนาะ เขา มา กัน แล้ว

(พวก ข้าราชการ พา กัน เข้า มา มี ผู้
 ยก เก้า ออย่าง จื่น เข้า มา ตัว ๑ มา ตั้ง กลาง โรง
 แล้ว จึ่ง มี ม้า ล่อ และ กลอง ตี นำ ผู้ เชิญ ลาย พระ
 หัตถ์ เข้า มา แอ้งก้ง เชิญ ให้ ขึ้น นั่ง บน เก้า อ
 แอ้งก้ง ตะเลาเปา และ พวก ขุนนาง พา กัน
 โค้ง ตาม แบบ แล้ว ผู้ เชิญ ลาย พระหัตถ์ จึ่ง คลี่
 ห่อ พระราช หัตถ์ อ่าน ต่อ ไป)

บท ร้อง -- ผู้ เชิญ ลาย พระหัตถ์

(อ่าน ลาลัน)

ป่าช่องโก้วังที่มีผู้ มี ฤทธิ อัน สดุดย์ แทน
ทองผ่องรัศมี มังกร คู่ ชู เชิด เลิศล้ำ ดี ร่อง
ไต้ ที่ บัลลังก์ ที่วังใน แจ่มมายัง เต้าไถ่แป๊ะบั้งฟู
เรา อยาก รู้ว่า เหตุ เป็นไฉน ยังไม่ ฆาฏฟาด
พัน หัน ผู้ใด เรา นึก เอะใจ จึงได้ เตือน ถึง
ปีหนึ่ง ขริบรุณ ล่วง มาแล้ว ลาครา แก้ว
เพ็ชฌฆาฏ ยังไม่ เบือน แม่ หลง หลับ ไม่
ตื่น ขึ้น แซ่ เชื้อน ภายใน เดือน หนึ่ง ครง
จง จดจำ แม่ ค่ำรบ ถ้วน ลามลิบ ราวรี เจ้า
คุณ นี ดาบ ยังไม่ แดง กำ ให้ ถอด เลี้ย
ทันที่ธานีข้า ให้ ลัด ค่ำลง เปน หมู่ บ้าน เทอญ

(พวก ข้าราชการ การ พา กัน โค้ง อีก ครั้ง หนึ่ง

แฮ็กง เข้าไป รับ ลาย พระหัตถ์ ผู้เชิญ จึงลง
จากเก้าอี้ กระทำการ เคารพ ต่อ แฮ็กง และ ตะเลา
เปา แล้ว ออกไป กับ ขุนนาง อื่น ๆ คง ยัง เหลือ
อยู่ แต่ แฮ็กง ตะเลาเปา และ ฮื่อแซ)

ฮื่อแซ ถ้า แป๊ะบั้งฟู ต้อง ถูก ลด ลง เป็น หมู่บ้าน และ ก็
 ได้ม ที่ ละ ขอรบ เลี้ย แรง เมือง เราได้ เคย เป็น
 กรุง เก่า มา แล้ว และ ยัง ใจ ๆ ก็ ยัง ไม่ เคย เป็น
 ต่ำ ไปกว่า หัวเมือง ชั้น เอก

แฮ็กง นั้น นะ ซิ เพราะ ฉนั้น ผม จำ เป็น ที่ จะ ต้อง คิด อ่าน
 ประหาร ชีวิต ใคร เลี้ย ลัก คน หนึ่ง ใน เร็ว ๆ นี้
 เดียว นี้ ว่า แต่ จะ เอา ใคร ดี

ตะเลาเปา ผม นะ พุด ไม่ เข้า ใคร ออก ใคร ดอก แต่ ที่ จริง
 ตัว คุณ นะ คาล หรือ ก็ ได้ คัด ลิน ให้ ประหาร
 ชีวิต แล้ว เพราะ ฉนั้น -- ฮื่อ ๆ !

แฮ้ง

ก็ คนอื่น ๆ ที่ศาล ตัดสิน ให้ ประหาร ชีวิต แล้ว ก็
มี ผม เอะ ไป

ฮ้อ แซ

ก็ ได้ เค้า เป็น ผู้ ที่ ศาล ได้ ตัดสิน ให้ รับ โทษ ตาม
พระราชบัญญัติ เกียว ผู้หญิง นั้น ก่อน ใคร ๆ หมด
ไม่ใช่ หรือ ขอ รับ

ตะเลาเป่า

ถูก แล้ว ๆ และ ถ้า จะ ให้ เป็น ยุติกรรม โดย ต้อง แก่
ศาล ตัดสิน ใคร ก่อน คน นั้น ก็ ควร จะ ต้อง รับ โทษ ก่อน
จริง เช่น นั้น เทียว ขอ รับ

ฮ้อ แซ

แฮ้ง

ชะ ๆ ชะ ๆ ช่าง พุด จา ถูก กัน จริง นะ

ตะเลาเป่า

ก็ ที่ จริง มน ก็ ควร จะ เป็น เช่น นั้น

แฮ้ง

ผม ขอ ถาม หน่อย เอะ ว่า จะ ให้ ผม ประหาร ชีวิต
ตัว ผม เอง ยัง ไง

ตะเลาเป่า

ก็ ชัด ช้อง ยัง ไง ละ

แฮ้ง

ข้อ หนึ่ง การ ตัด หัว ตัว เอง นั้น ผม เห็น เป็น ของ
ลำบาก เหลือ ถ้า ลัง ข้อ สอง ถ้า จะ ทำ เช่น นั้น ก็

แปลว่าผมทำลายชีวิตตัวเอง ซึ่งเป็นข้อ
ผิด กฎหมายร้ายแรงอันหนึ่ง ท่านให้ระวาง
โทษ ถึง ประหาร ชีวิตเหมือนกัน นะ ขอรับ

ทะเลาเปา ก็จริง อยู่

แอ้ กิ่ง อ้าย การ ตัดหัวตัวเอง นี่ผม ยังไม่ แล เห็น เลย ว่า
จะ ทำได้ อย่างไร จึง จะ เรียบร้อย

ทะเลาเปา สิ่งใด ทั้งนั้น ถ้า เรา ตั้งใจ พยายาม ลัก หน่ยม ก็
อาจ สำเร็จ ได้

ฮือ แอ้ ถึงแม้ จะ ตัดขาด แต่ เพียง ครั้ง เดียว ก็ ยัง ตื่น นะ ขอรับ

แอ้ กิ่ง รับ ประทาน โทษ ใน ข้อนี้ ผม ต้อง คัด คำน อย่าง
แข่ง แรง ถ้า จะ ตัด ให้ ขาด แต่ ครั้ง เดียว เช่น
นั้น ก็ จะ ต้อง ขึ้น ชื่อ ว่า ผม นะ เป็น เพ็ชฌฆาต
ที่ อย่าง สะพร่าว เต็ม ที่ ถ้า ผม จะ ตัด หัว ใคร
จำ เปน ต้อง ตัด ให้ ขาด ที่ เดียว ถึง จะ ได้

ทะเลาเปา คุณ ไม่ รู้ จัก คิด ถึง เพื่อน บ้าน มั่ง เลย ถ้า คุณ

ไม่ ตัดหัว ตัว คุณเอง แล้ว คนอื่น ๆ จะ ตกอยู่ใน
ที่ลำบาก เหลือ เกิน

แฮ่ กิ่ง

คงไม่ลำบาก เท่าผม เป็นแน่ เทียว ผม เห็นการ
ที่จะ ตัด หัว ตัว เอง นั้นแหละ เป็น ของ ลำบาก
กว่า อะไร ๆ หมด

ตะเลาเปา

ผม เบื่อ นัก คุณ ไม่ ตั้งใจ ที่จะ ทำ ตาม น้ำ ที่
เลย เทียว

แฮ่ กิ่ง

อะไร น้ำ ที่ ฟ้า ชม งาม ณะ จะต้อง ฆ่า ตัว เอง ด้วย ฤ ๆ
ก็ ถ้า ฆ่า คน อื่น ได้ ตัว เอง ก็ ฆ่า ได้ เหมือน กัน
หรือ ตัว คุณ เอง ไม่ ใช่ว่า

ฮือ แซ

ก็จะ หา ตัว แทน เสีย สัก คน ไม่ได้ หรือ ขอรับ

แฮ่ กิ่ง

เออ ! จริง ซิ ! ท่าน ตะเลาเปา ผม ขอ ตั้ง คุณ
เป็นผู้ แทน ผม

ตะเลาเปา

ขอบ ใจ ๆ แต่ ผม นี้ ก็ ถูก เขา ดำ อยู่ พอ แล้ว ว่า มั ก

ใหญ่ ไม้สูง เหลือ เกิน อยู่แล้ว เพราะฉัน ผม
 ไม่ชอบ รับ เกียรติยศ ตาย แทน คุณ อีก ละ
 แอ้ง
 แอ้ง ยังงั้น ท่าน ฮื่อแซ ผม ตั้ง ท่าน เป็นผู้แทน
 ฮื่อแซ
 ชอบ พระเดช พระคุณ แต่ผม มี ข้อ ขัด ข้อง
 สำคัญ ใน ส่วน ตัว

บท ร้อง -- แอ้ง ตะเลาเปา ฮื่อแซ
 (ละลม)

แอ้ง -- ผม มีความคิด ขึ้น ใหม่ ใหม่ เพื่อ
 ให้ แะบั้ง ฟัน หู หรา ถ้า แม่ ผม ต้อง ตาย วาย
 ชีวาก็ ภาวรา จะ ได้ ใคร ครอบ ครอบ

ตะเลาเปา -- ส่วน ผม ครั้น จะ ตาย ไป แทน ท่าน
 เกรง เพื่อน บ้าน เขา ตำ ว่า จง หอง ราชการ
 นำ ที่มี เปน กอง จะ มา ปอง ยศ หยั้ง ทำไม กัน

ฮื่อแซ -- ผม นี้ ก็ รู้ ลึก ชึ้ง พระคุณ ความ

การบุญได้เท่าที่มีหนัด อยากสนองพระเดช
พระคุณนั้น ยังขยัน ภรรยาจะอาวรณ์

พร้อมกัน -- เราทั้งสามลำบากไม่อย่างม้วย
คิดอยู่ช่วยแก้เข็ญให้เย็น ก่อน การที่ตายก็
คล้าย กัน กับ นอน เลียที่ตอนไม่ตื่น คื่น มาเอย

(ร้อง จบ แล้ว ตะเลา เป่า กับ ฮือ แซ พากัน
เข้าไป)

แย่ง

เออ ๆ ! กรรมจริง ๆ อ้าย ตัวเรานี่อุล้าห์
ลุ่มม ประกันตัวเราเอง ออกมาจากคุก มารับ
ตำแหน่ง เจ้าคุณ เพ็ชฌฆาฏ เพราะหมายจะทำ
ความ คุชให้แก่เพื่อน มนุษย์ กลับมา ต้อง ได้
รับ ความทุกข์ยาก ลำบากใจ เลียเหลือ เกิน ทำ
ยังไฉน หอ จะหาใคร มาตายแทน ตัวเราได้
(เก็บชิงดีเดินเข้ามา มือถือเชือกเส้นหนึ่ง)

เกียม ชังต๋ กิ่ง ไทน หนอ จะ ทน น้ำหนักตัว เราได้ (มอง ดู
กิ่งไม้)

แฮ่ กิ่ง แอ้ ! ไปให้พ้น นี่ ชุ่ม ช้าม มาทำไม แก่ไม่
รู้หรือว่า ฉันทะ กำลัง บ่น ปรับทุกข์ กับตัวเอง อยู่

เกียม ชังต๋ ก็ บ่นไป ละซิ ฉันทะ ไม่ไป ชัด ขวาง แกรรอก
แฮ่ กิ่ง เอ๊ะ ! นี่ทำไม มา ชื่น แก่กะ ฉันทะ ไม่รู้หรือว่า
ฉันทะ คือ เจ้าคุณ เพ็ชรมาฏ และ เค้าได้ เมือง
แปะยังฟู

เกียม ชังต๋ อ้อ ! ผม ต้อง ขอ รับ ประทานโทษ ที่ได้ ล้วง เกิน
ได้เท่า ผม เป็น คนไฟรั่ว ๗ เลว ๗ ขอ อภัย
เสีย เอะขอ รับ ผม ไม่รู้จัก ขนบ ธรรมเนียม
อะไร

แฮ่ กิ่ง ก็ อ้าย เชือก นั้น นะ แก่เอา มาทำไม ละ

เกียม ชังต๋ ผม ไม่มีความ พอ ใจ ใน การ ที่ จะ อยู่ต่อไป ใน

โลกนี้ เพราะฉันก็คิดว่า จะเปลี่ยน ความ
 ทุกข์เสียให้มันรู้แล้ว รูดกันไป ที่
 จะเปลี่ยน ความทุกข์ยังงี้
 ได้เท่า ก็เป็นผู้มีสติปัญญา จะเอา เอาเอง
 มันไม่ได้ หรือขอรับ
 แปลว่า แกจะ ผูก คอตาย ยั้งนี้ ฤา พิลึก
 จริงๆ คน อะไร อยาก ตาย
 ก็ ได้เท่า มาแย่ง ผู้หญิง ที่ผม รัก เสียแล้ว ผม
 จะ อยู่ไป ทำไม
 นั่นแหละ ความคิด ของ คนเรา นี่ก็ แปลกๆ ถ้า
 ฉัน เป็น แก ฉัน คง ไม่ อยาก ตาย
 นั่นแหละ ครับ เขาว่า คนแก่ มัก รัก ชีวิต มาก
 กว่า คนหนุ่ม ส่วนผม เห็น ว่า ตาย เสีย ดี กว่า
 อยู่ เพราะฉัน -- (หันหน้าไป มองหา กิ่งไม้)
 พ่อคุณ ขอบ ที่ เอะ ฉันทัน เป็น คนใจ อ่อน นึก

ถ้า แก จะ ชื่น ผูก คอตาย ให้ ได้ ฉัน จะ ต้อง
ตะโกน เรียก ทหาร มา จับ

เกียม ชังต ก็ ลอง ตะโกน ดู ซิ พอ ตะโกน ขึ้น ผม ก็ จะ เขา
กันหย่น แทะงั่ว เลี้ยให้ตาย ต่อหน้าได้เท่า นี้แหละ
(ชัก กันหย่น มา จาก เข็ม ชัด)

แย่ กัง ออย่า! ออย่า! เลี้ยวได้ แก เป็น คนใจ เข้มโตด
เหลือ เกิน แก ไม่ รู้ หรือว่า การที่ฆ่า ตัวตาย นะ
เป็น ความ ผิด อย่าง ร้าย กาจ

เกียม ชังต ผม จะ ไป ทุกข์ ร้อน อะไร เมื่อ ผม ตาย ไป แล้ว
จะ เอา โทษ ผม ยังไง ผม ก็ ไม่ รู้ ลึก

แย่ กัง นี่ แก นะ ตั้งใจ จะ ตาย แน่ ละ หรือ

เกียม ชังต แน่ ที่ เดียว ขอ รับ

แย่ กัง เป็น ไม่ กลั บใจ เลย เทียว หรือ

เกียม ชังต เป็น ไม่ กลั บใจ ละ ครับ

แอ๋ กง ถึง จะ ปลอบ จะ ชู จะ อ้อน วอน ก็ ไม่ เป็น
ประโยชน์ ทั้ง นั้น ละ หรือ

เกยม ช่ง ตี ไม่ เป็น ประโยชน์ เลย จน นิด เดียว

แอ๋ กง อย่า พุด เป็น เล่น ไป นะ

เกยม ช่ง ตี จริง ชี น้า

แอ๋ กง ถ้า ยัง ขึ้น ฉัน จะ บอก อะไร ให้ แก จะ ชำ ตัว ตาย
ทำไม ไหน ๆ จะ ตาย ทั้ง ที่ ตาย เสีย ด้วย มือ

เกยม ช่ง ตี เจ้าคุณ เพ็ชรชมราญ เมือง แป๊ะบึงฟู มี ดี กว่า ฤา
จะ ดี กว่า ยัง ไง ผม ก็ ยัง ไม่ แล เห็น

แอ๋ กง อ้าว ฉัน จะ เล่า ให้ ฟัง แก จะมี เวลา มี ชีวิต
อยู่ ได้ อีก เดือน หนึ่ง ภายใน เวลา เดือน หนึ่ง

นั้น ฉัน จะ เลียง ตู แก ให้ บริบูรณ์ ทุก อย่าง ฉัน
จะ ประณิบัติ ประนปรือ แก เช่น กับ ไก่ ที่ จะ เอา ไป

ชน ลู เจ้า กลาง บ่อน เทียว แล้ว ก็ พอ ถึง
กำหนด วัน สำคัญ ก็ จะมี แท้ ไหญ่ แก เป็น ตัว

สำคัญ ใน กระบวน นั้น เทียว ฉัน เชื่อ ว่า ไม่มี
 ใคร จะ แย่ง ที่ แก เป็น แน่ ละ พอ ออก เดิน
 กระบวน พวก ผู้ หญิง ลาว ๆ ก็ จะได้ พา กัน หน้า
 สดไป ตาม กัน แม่ ยัม ยัม ก็ จะ ร้อง ให้ แต่
 พอ เสร็จ พิธี แล้ว ก็ จะได้ มี การ รื่น เริง กัน ต่าง ๆ
 แต่ง โคม กระดาษ จุด ดอกไม้ ไฟ กัน สดๆ ใหญ่
 เทียว นั้น แลละ อ้าย การ รื่น เริง ใน ตอน เย็น นี้
 ตัว แก เอง ก็ ไม่ได้ ดู ดอก แต่ ถึง กระ นั้น ก็
 จะ เป็น การ สดๆ สำหรับ คน อื่น ๆ

เกยม ชังดี

ถ้า ผม คาย แม่ ยัม ยัม จะ เสียใจ ถึง ร้อง ให้ จริง ๆ
 เทียว หรือ ครบ

แอ้ง

ฉัน เชื่อ แน่ ที่ เตียว พุทโธ แม่ ยัม ยัม ระวัง ก่อน
 ที่ ลุก

เกยม ชังดี

ผม ก็ ไม่ อยาก ให้ หล่อน ต้อง มี ความ เคร้า โศก
 เสียใจ ถึง ปาน นั้น เลย เพราะ ฉนั้น ถ้า ผม เบ็ด

ไปเสียให้พ้น ไปเที่ยว ชัดเซ คะเนจร ที่ไหน
 ลัก ลอง ลาม บี้ บางทีก็จะ พอ หักอก หักใจ ลืม
 ความรัก ในตัว แม่ ยัม ยัม ได้ กระมัง

แฮ่ กัง

อ๊ะ! อะไร จะ ลืม เสียได้ง่าย ๆ ยังงั้น เที่ยวหรือ
 ขอให้ตริตรวงดูให้ที นะ บรรดา ความ ทุกข์
 ในโลกย์นี้ จะหา อะไร เสมอ เหมือน ทุกข์ ที่ เกิด
 ขึ้น เพราะ รัก แล้วไม่ สมประสงค์ นะ ไม่มี ละนะ

เกียม ชึงต๋

แฮ่ กัง

ก็จริง อยู่
 นึก ดู เกอะ ถ้า แก่ ไม่ได้ แม่ ยัม ยัม แล้ว จะ ทน
 ทุกข์ เวทนา อยู่ได้ หรือ ฉนั้น แลไม่เห็น เลย ว่า
 ใคร จะ ทน ได้ ในโลกย์นี้

เกียม ชึงต๋

จริง ! จริง ! ผม เห็น ด้วย ตาม ที่ คุณ ว่า เออ
 นี่แน่ะ ครับ ผม ขอให้ ได้ เท้า สัจญา อะไร ลัก
 ข้อหนึ่ง

แอ้งก้ง อะไร
 เกยม ชึงคื ยกแม่ ยัม ยัม ให้ผม เสียบ โดย ทัน ที่ แล้วพอ
 ครบกำหนด เดือน หนึ่ง ผม จะยอม ให้ได้เท่าตัด
 หัวผม

แอ้งก้ง อ๊ะ ! อะไร ยังงั้น ฉัน จะยอม ยังไง ได้
 เกยม ชึงคื อ้าว ! ถ้า ยังงั้น ก็ แล้วไป ซิ (หยิบ เชือก ขึ้น
มา จัด ทำ ม่วง)

แอ้งก้ง ซ้า ก่อน พัง ฉัน พุด ก่อน ฉัน ณะ จะ แต่ง งาน
 กะ แม่ ยัม ยัม อยู่ เอง แล้ว ฉัน จะ ไป ยก ให้
 กะ แก เสียบ ยังไง ละ

เกยม ชึงคื พุด โอ้ ได้เท่า ไม่นึก ดูนี่ มั่ง ถ้า ยก แม่ ยัม ยัม
 ให้ผม เสียบ แล้ว อีก เดือน เดียว หล่อน ก็ จะ เปน
 หม้าย แล้ว ได้เท่า ก็ แต่ง งาน กะ เขา ได้ เท่า กัน

แอ้งก้ง ก็ ใน ระหว่าง เดือน หนึ่ง ที่ แก ยัง มี ชีวิต อยู่ นั้น
 ฉัน มิ เดือด ร้อน เหลือ เกิน ฤา

เกยม ชังต ก็ผมล่ะ เมื่อถึงกำหนด เดือนหนึ่งแล้วผมจะ
 มีต้องเดือดร้อนยิ่งกว่าให้เท่าหรือ ได้เท่า
 จะต้องเดือดร้อน อยู่เดือนเดียวเท่านั้น แล้ว
 ค่อยนั้นไปจะได้ ครอบครอง แม่ ยัม ยัม เป็นที่ผาสุก
 ไปอีก รู้จักว่าก็มี ได้เท่า ตรง ตุ่ม ชีวรับ
 อ้อๆ! ถ้ายังงั้นก็เอา ฉันจำใจต้องตกลง
 ตามที่แกขอ ฉันจะต้องนึกเสียว่า เท่า กับ
 ฉันต้องเลื่อนการ วาหมงคล ของฉันเอง ออกไป
 อีกเดือนหนึ่งเท่านั้น แต่ว่า นี่แน่ะขออย่าให้
 แกไปบั่น ทัว แม่ ยัม ยัม ให้ ชัง ฉันเสีย นะ เสีย
 แรง ฉันได้ ตั้งอกตั้งใจ ล้างนอน แม่ ยัม ยัม ไว้เพื่อ
 เป็นเมียฉัน หล่อนได้ เคย แต่นึกอยู่เดิมว่า
 ฉันนะ เป็น คน ที่ฉลาด และโอบ อ้อม อารี ฉันก็
 ไม่ อยากให้ หล่อน กลับ ความ คิด เสียเลย
 เกยม ชังต เอา เถอะ ครับ ผมจะไม่ เอา ความ จริง เรื่อง

ได้เท่าไป ขยายให้แม่ ยัม ยัม ทราบ ดอก ครัว

(ตะเลาเปา ฮือแซ กับ พวก ชน นาง
และ ราษฎร พากัน เข้ามา)

ตะเลาเปา ยังไง เจ้าคุณ เพ็ชฌฆาฏ ตกลง ยังไง
แฮ้ง ตกลง แล้ว ผม หา ผู้ใด ค่ ที่จะ ถูก ประหาร
ชีวิต ได้ แล้ว

ตะเลาเปา ใคร ละ
แฮ้ง เกียม ชิง ตี

ตะเลาเปา อ้อ ! ทำไม เขา ถึง ยอม ละ
แฮ้ง เขารับ สัญญา ว่า ถ้าผม ยก แม่ ยัม ยัม ให้ อยู่ กับ
กับเขา ละก็ พอครบกำหนด เดือน หนึ่ง แล้ว เขา
จะ ยอม ให้ ผม ประหาร ชีวิต เขา ผม นี้ ก็ รัก
แม่ ยัม ยัม มาก เพราะ ฉนั้น ถ้า ไม่ เป็น การ
จำเป้น โดย แท้ แล้ว ผม คง จะ ไม่ ยอม ยก ให้ กับ

ผู้อื่น เป็น อัน ชาติ แต่ นั้น แทะละ ถึง แม่ ผม จะ
รักแม่ ยัม ยัม ลักปาน ไต่ก็ยังรักไม่ เสมอตัวผมเอง
ทะเลาเปา ก็ ดี อยู่ แล้ว

(ยัม ยัม จับกัม เต้าฮวย เข้ามา)
แฮ่ กัง เอ้า เกยม ซึ่งติ ฉั่น ยก แม่ ยัม ยัม ให้ แก ละ
(จูม มือ ยัม ยัม ไป ส่ง ให้ เกยม ซึ่งติ)

บทร้อง -- ยัม ยัม กับ เกยม ซึ่งติ
(แยก ล่า ร่าย)

ยัม ยัม -- สมองพี่จะได้ มา ครอบครอง ซึ่ง
ตัวน้อง เป็น คู่ ตูนาหงั้น คง จะมี ความ สุข ทุก
คืน วัน เพราะ ฉนั้น จง ช่วย กัน อวยพร

เกยม -- โอ้ แม่ พวงผกา มารศรี หอมมาลี
หอมไม่มี เทียบ นาง กลิ่น หอม มีทัน จาง ลู กิ
จะ ต้อง ร้าง พี่ จะ ต้อง วาง ขี้วา เอย

ยม ยม -- จะคิดไปทำไม ถึงคืนวัน จง
ชวนกัน ผาสุกสนุก ก่อน ถึงเพลารাত্রี ที่จำจร
จึง ค่อย ค่อน ทรวง โคก วิโยค เอย

เกยม -- โอ้เจ้า ยอด ยินดี ของ พี่เอ๋ย เจ้า
ทรมานเซย เจ้าเคย ซ้ำใจ ยาม ผัว ต้อง จำไกล
โอ้อรไท จะพิโรธ อยู่เดียว เอย

มทร้อง -- จับกุม
(แยก ต่อย หน่อ)

อันวัน คืน เตือน บัณฑิตผ่าน แต่ขอท่าน
ตรึงตรอง ทั้ง สองศรี จะได้ ล้มอารมณ์จิตยินดี
ถึงสามสิบราตรี เต็ม เทียว นา เพราะฉะนั้น อย่า
คั่น ถึง ความทุกข์ จงตั้งจิต หาคุช เกิดเจ้าข้า
ผู้ใด เลย จะไม่ ตายวายชีวา ผิด กัน แต่เวลา
เท่านั้น เอย

บท ร้อง -- ตะเลาเป่า กับ คนอื่น ๆ

(ฝรั่งโยสลัม)

ตะเลาเป่า -- เกยม ซึ่งตีซ้ำ ขออำนาจ พร
ให้เธอและบังอร รูปสง่า จงอยู่เย็น เป็นสุข
ทุก ทิวา จนกว่าจะ หมด กำหนด เดือน
คนอื่น ๆ -- อันใดเท่ากรุณาสง่าฤทธิ วาจา

สิทธิ์ เหลือใจ ใคร จะเหมือน ขวัญ เอย จง มา
ขวัญ อย่าเชือน มาสู่เรือน สองศรี นี เร็ว เทอญ

บท ร้อง -- เกยม ซึ่งตีกับ ยัม ยัม (พร้อมกัน)

(ฝรั่งเวสุกรรม)

ขอใจ ท่านทั้งหลาย ทั้งหญิง ชาย ที่ อยู่ นี้
ช่วย แลดู ความ ยินดี ท่าน จง มี สุข ทั่ว กัน

(ตรงนั้น นางเลาะมะยัโมลต์ เข้ามา ทำทาง

โกรธ เหลียวไป แลมา รอบข้าง)

เล้าอะ นี่ เฮ ฮา อะไร กัน
 อ้อ แซ ก็ คุณยาย ก็ ทำไม เข้ามา พุดจา ทำเสียง แฉง
 เซ่นนั้น เขา กำลัง จะ รื่นเริง กัน จะมา กวน
 เขาทำไม เปลา่ ๆ

เล้าอะ ฉั้น มา ตาม คู่ ตูนาหงั้น ของฉั้น อ้าว เกียมซังตี
 นั้น เธอไป กอด อี นาง คน นั้น อยู่ทำไม ละ

เกียม ซังตี (พุด กับ ยัม ยัม) นี่ ยัง ไง ละ ยาย เล้าอะ ม้วย
 ที่ฉั้น เล้าให้ หล่อน พัง แกจะ มาตาม ตัว ฉั้น แล้ว
 (ทำท่า จะ หนี)

เล้าอะ เกียม ซังตี อย่า เพ่อไป พัง ฉั้น พุด ก่อน (เข้า
 กัน เกียม ซังตี ไว้)

บทร้อง -- เล้าอะ
 (ตะนาว)

ไอ้ พุด ไอ้ เธอ เปน ไฉน ไม่ เห็นใจ ยาก

เชิญผู้เป่นหญิง มิเสียแรง นื่องรักสมัคจริง
 กลับ แล้ง ทั้งนื่องไว้ที่ในวัง กลับ มางหลง
 เสน่ห์ และ เล่ห์กล คนเขีย คนไม่รู้จักน้ำหนักชั่ง
 คน เช่น มัน หรือจะ รัก หนัก ยืน ยัง จะเหมือน
 ดั่ง นื่อง ไชริ มิได้เลย

เกยม ซึ่งดี ปล่อย ฉ้น น้า มา พุด เปน บ้า อะไร ก็ไม่รู้ น้า
 ำคาญ

เล่าอะ อ้าว มา เดียว นี้ ละ ชิ ำคาญ ที่แต่ก่อน ละ ก็
 นั้ง พัง อยู่ได้ ครึ่ง วิ ครึ่ง วัน

เกยม ซึ่งดี ขอให้ เข้าใจ ว่า ฉ้น พุด กับ หล่อน เพราะ ฉ้นเกรง
 ใจว่า เปน คน แก่ ครั้น จะไม่ พุด ด้วย ก็กลัวจะ
 เสียใจ

เล่าอะ ะ ๆ ะ ๆ เสียใจ ใครนะ เสียใจ พอฉ้น

ทำโกรธ ละ ก็ ใคร นะ เคย นั่ง ถอนใจ ใหญ่ อื้อ ๆ
ฮะ ๆ ฮะ ๆ

ยัม ยัม (พูดกับ เกียมซึ่งตี) เธอก็จะไป ถ่มเถียงอะไร

เล่าอะ กระจาย แก่ ยาย เก้า เช่น นั้น เปลือง ปาก เปล่า ๆ
เล่าอะ เปลือง ปาก ๆ ! ฮี ๆ ฮี ๆ ถ้า พูด ทะ ตั้ว
หรือ ถึง จะไม่ เปลือง ปาก

ยัม ยัม ฉันไม่อยากทะเลาะกับคุณยายตอก (หัวเราะเยาะ)

บทร้อง—เล่าอะ จับกุม กับ คน อื่น ๆ
(เขมร กำปอ)

เล่าอะ—หนอยแน่ หนอยแน่ แม่ตัวดี ยัง
จะมี หน้าตา มา เจอ ได้ แม่ คน ช่าง ยั่ว ยวน หน้า
นวลโย ผู้ชาย มี ถม ไป ใน ธาณี เหตุ ไหน ลอย
หน้า มา ชัน แข่ง มา ยื้อ แย่ง ชิง ชู้ ชู้ ขำ นี้ นึก

ว่าตัวนั้น ลรวย ลํารวย ดี เทียว หั้น หาสามี ให้
เหมาะเจาะ

จับกุม--- หนอยแน่ หนอยแน่ แม่แก่แรด แม่
ถูกแดด หนัก นึก จัก แห้ง เกราะ อัน ว่า คนโดย
มาก อยาก หัว เราะ เพราะ จะ มี แต่ง งาน แม่
นวล จันทร

คน อื่น ๆ เธอจะมีแต่งงาน แม่ ยัม ยัม กับ
บุรุษ งาม ขำ เคียงคู่ นั้น ขอ เชิญ แม่ แก่ จง ไป
พลัน อย่า ยืน ยืน แย่ง ชู้ พรวก คู่ เลย

เล่าอะ พุทโธ่ ๆ เกยม ซึ่งดี นี่ เธอ นะ จะ ไม่ พุด กับ ฉัน
เสียเลย เทียว หรือ เธอ ล้น รัก ฉัน เสีย แล้ว ฤา
เกยม ซึ่งดี ล้น แล้ว ขอ เลิก ที่ อย่า มา กวน อีก หนอยเลย

เล่าอะ แ่นละ หรือ

เกยม ซึ่งดี บอก ว่า แ่นละ ก็ เชื่อ มั่ง ชี

เล่าอะ ถ้า ยัง งั้น ก็ ดี ละ (พุดเสียงดัง) นี่ แ่นะ ท่าน

ทั้ง หลาย นั้น จะ ต้อง ขอ บอก กล่าว เล่า ความ
ปลาต อะไรให้ ฟัง

เกียม ชิงต (พูดกับ ยัม ยัม) ตายละ หล่อน ยายนี้ จะขาย
ฉัน เสียแน่แล้ว ต้องทำลาย พิธี แก่เสีย ถึงจะได้
เล้าอะ ชุน นาง และ ราษฎร ฉัน ขอ บอกให้ทราบทั่ว
กัน ว่า --

เกียม. กับ ยัม ยัม (ร้อง กลบ) “เสีย แรงได้ เกิด มา จะ มา
พากัน ไคกโย สิ่งไร ไม่ พอใจ จง ชับ ไป ให้
ไกล กาย ”

เล้าอะ (เสียง ดัง) เกียม ชิงต นี่ เป็น คน ที่ --

เกียม กับ ยัม ยัม (ร้อง) “มา เต็ม มา รำ มา จับ ระบาย
มา หก คะมา ให้ ใจ สบาย ”

เล้าอะ (โกรธ) ท่าน ทั้ง หลาย ฟัง หน่อยเถอะ ฉัน
จะ เล่า ให้ ฟัง

พวกขุนนาง (ร้อง) “อันตัวเรา ^{นี้} ก็เป็นผู้ชาย จะมา
มัวอาย ก็ขายหน้าซี”

เล้าอะ ฉันขอบอกกล่าวไว้ว่า ฉันจะออก เคืองแล้วนะ
พวกขุนนาง (ร้อง) “ถึงเราจำพราก จากยอดนารี หญิง
อื่นก็มี ดีดีถมไป น้ากอดน้าจูบ น้าลุนน้าไล่
ไม่ต้องเสียใจ หาใหม่ได้เอ๋ย”

เล้าอะ ขอให้ฟังสัก หนอย เตา ^{นี้} ไม่ได้เที่ยว หรือ ฉัน
ขอ ชแจะ ว่า --

จับกัมและเต้าฮวย (ร้อง) “หนอยแน่ หนอยแน่ แม่ แก่ แรด
แม่ ถูก แดด หนัก นึก จัก แห้ง เกราะ อัน ว่า คน
โดย มาก อยาก หวี เราะ เพราะ จะมี แต่ง งาน
แม่ นวล จันทร”

เล้าอะ พุทโธ ! พุทโธ ! พุทโธ ! พุทโธ ! พุทโธ ! พุทโธ ! พุทโธ ! พุทโธ ! พุทโธ ! พุทโธ !
บอกว่า --

พวกผู้หญิง (ร้อง) “เออ จะมี แต่ง งาน แม่ ยัม ยัม กับ

บุรุษย์ งามขำ เคียง คู่ นั้น ขอ เชิญ แม่ แก่ จง
ไปพลัน อย่า ยืน ยืน แย้ง ชู้ พรากร คู่ เลย ”

เล่าอะ (โกรธ มาก) เออดีละ อยาก มา แกล้ง ลัง
เลียง กลบ จะ ไม่ ให้ เรา พุด เรา จะ นำ ความ ไป
ทูล วัง ตี ให้ ได้ ที่ เดียว

บท ร้อง หมู

(กราว รำ)

เชิญ ชี แม่ แก่ เชิญ แร่ ไป ชี ทูล พระ ภูมิ
ตุ ที่ เปน ไไร เชิญ ชี แม่ จำ มารอ อยู่ ไย หรือ
เดิน ไม่ ไหว จะ ได้ ช่วย ทาม แม่ เปน คน ไป รต
เปน โจทย์ พ้อง ความ ท้าว ไม่ ต้อง ถาม ลัง ตาม
ใจ พลัน ยิง รอย ช้ำ แม่อย่า ดุดัน วิวสั ตรง
ธรรม์ อัน เรือง ฤทธิ

(บท ร้อง ช้ำ ไป จน บัด ม่าน)

๗๑

(ส่วนเล้าพะพุดกร้องเยาะก็ ไกรธ พยายาม

จะพูด เขาก็ร้องกลบเสียงเสีย ค่อยเดินถอยไป

ที่ละก้าว แล้วกระแทกพื้น ออกไป)

จบ ชุด ที่ ๑

๗๒

ชุดที่ ๒๒

(ยัม ยัม นัง แต่ง ตัว จับกิม และ เต้าฮวย
กับ พวก ผู้หญิง พา กัน ช่วย แต่ง)

บท ร้อง -- หม่อม ผู้หญิง

(ชม ตลาด)

ชวน กัน แต่ง เกษาดูตาตวง พวง ฝักเก็บ
แซม ใส่ ด้วย บัน ประดับ เพ็ชร รัตน์ กัด มวย
แต่ง พอช่วย ถึงงาม ตาม ที่มี บันแบ้ง แต่งรักตร
ลักขณา แล้ว ค่อย แดม ทาแบ้ง ลั่น จี เลื้อ บัก
ไหม ลาย ปลาต คาค แพร ดี สลัด สี แซม แก้ว
แพรว ตา เฮย

๗๓

บท ร้อง -- จับกุม

(พัดชา)

ระวังตัว จง ดี พี่ ยัม ยัม พี่ จงจำ คำน้องนี้
วอนว่า ยามประสพ พยภักตร์ ภัคดา จงก้มหน้า
ทำอวย ขายตา ยวน ยามเขา เรียก ลำเหนียกทำ
ตกใจ แล้ว จึ่ง ค่อย เข้าไป อย่าได้ ตัวน ฌิว
พรรณ อย่าให้ หมอง ลออง นวล จึ่ง จะ ชวน ให้
รัก หนัก จริง เอย

ยัม ยัม

ขอใจ หล่อน ทุก ๆ คน ที่ได้ มา ช่วย ฉัน แต่งตัว
(พวก ผู้หญิง พา กัน ออกไป เหลือ แค่
พี่น้อง สาม คน)

ยัม ยัม

(ส่องกระจก) ที่จริง ตัวฉัน นี้ ก็ สรวยพอ ใช้นะ

จับกัม พี่ ยัม ยัม ก็ อะไร มานั่ง ชมโฉมตัวเอง มันเป็น
 หน้าที่ของผู้ชายที่เขาจะชมเราต่างหาก
 ยัม ยัม โธ่ก็ หรือฉันไม่สวยจริงละ
 จับกัม สวยจริง นะ ซิ ใครเถียงละ แต่ธรรมดา
 ผู้หญิงสาวเขาว่าควร จะ ถ่อม ตัว ควร จะ ต้อง
 ทำอาย ๆ ไว้ มั้ง เขา จึงจะ น่ารัก กัน ว่า งาม แท้
 ยัม ยัม การที่สวย ฉัน ไม่ เห็น น่า ขาย เลย ถ้า ยัง งั้น
 อะไร งาม ๆ มิ ต้อง อาย เสีย หมด ฤ

บท ร้อง -- ยัม ยัม

(เซ็ด นิ่ง)

ดวงตะวัน ยาม ล่อง กลาง เวหา สว่าง จ้า
 แจ่ม แจ้ง แสง ฉาย แสง จับ ระยิบ แก้ว แพร้ว
 พราย จะ เสทิน เมิน อาย ไม่ พัง มี แม่ ตัว ถิ่น
 เหมือน กัน นะ เจ้า ขา รู้ อยู่ ว่า รูป ร่า ง ลอย ศรี

ต้องกระจก ครึ่งไร ให้เปรมปรี ไม่เห็น ควร จะมี
ความ อาย เลย

ยัม ยัม ที่จริง วัน นี้ ดู อะไร ๆ มัน ปวดไปร้งไป สลัด
ใน ส่วน ตัว ฉัน นะ วัน นี้ หรือ ก็ จะ ได้ แต่ง งาน
กะ คน ที่ ฉัน มี น้ำใจรักใคร่ จริง ๆ ฉัน เข้าใจ ว่า
ใน โลกนี้ ดู เหมือน จะ ไม่ มี ใคร ที่ มี ความ สุข
เท่า ตัว ฉัน ใน วัน นี้ เลย

เต้าฮวย ก็ ถูก ละ ควร จะ มี ความ สุข แท้ ๆ ที่เดียว
อะไร ๆ พี่ยัม ยัม ก็ ได้ สม ประสงค์ ทุก สิ่ง ทุก
อย่าง มี แต่ เลีย อยู่ นิด เดียว เท่านั้น แหะ

ยัม ยัม มี ที่ เลีย ตรงไหน

เต้าฮวย ก็ พอ ครบ กำหนด เตือน หนึ่ง ผัว พี่ยัม ยัม ก็ จะ
ต้อง ตาย ไม่ ใช่ว่า หรือ คะ

ยัม ยัม โธ่ หล่อน ก็ ขำใจ คำจริง ๆ ที่เดียว ไม่ พอ ที่

๗๖

จะ มา เตือน ขึ้น ใน วัน นี้ เลย ว่า ไน ไม่ ช้า นัก ฉ้น
จะ ต้อง -- ต้อง เปน -- เปน --

เต้าฮวย

เปน หม้าย

ยัม ยัม

(ล้อ น) จะ ปล่อย ให้ ฉ้น ลืม เลีย หนอย ก็ ไม่ ได้
(ร้อง ให้)

(เกียม ซึง ตี เข้า มา แต่ง ตัว เลื่อ แพร อย่าง ตี)

เกียม ซึง ตี อ้าว แม่ ยัม ยัม แม่ ยอด รัก ของ พี่ นี่ ยัง ไง
ร้อง ให้ นี่ วัน มงคล นี้ นะ

ยัม ยัม

แม่ เต้าฮวย มา เตือน อี ฉ้น ขึ้น ว่า เธอ จะ ต้อง ตาย
ใน เดือน หนึ่ง

เต้าฮวย

จริง คะ ฉ้น เตือน ขึ้น เอง ก็ มัน จริง ยัง งั้น นี้ คะ
(ร้อง ให้)

จับ กัม

ก็ เธอ จะ ต้อง ถูก ตัด หัว ใน เดือน หนึ่ง จริง จริง นี้ คะ
(ร้อง ให้)

เกียม ซังติ (หัวเราะ) พุทโธ! เท่านั้นแหละ หรือ ก็จะมาพากันนั่งทุกข์ร้อนไปทำไม ตัวฉันเองจะต้องเป็นผู้ถูกตัดหัวฉันยังไม่ทุกข์เลย แล้วก็อ้าย เตือนหนึ่ง นะแปลว่า กระไร ทำไมจะต้องวิ่งไป ถูไป ทำกับ อ้าย การ กำหนด เวลา วาตรี เช่น นั้น ทำไม จะต้องเลือก ถู เขา เปน มั่ง คง ว่า ยี่สิบสี่ชั่วโมง เปน วัน หนึ่ง และ ว่า สามสิบวัน เปน เดือน หนึ่ง

จัมกัม ก็ คน โดย มาก เขา ถู กัน ยัง งั้น ไม่ใช่ หรือคะ
เกียม ซังติ ก็ เขา จะ บ้า ถู กัน ยังงั้นก็ ช่าง เขา ประไร เราไม่เห็นจำเป็น จะต้องไป ถู ตามเขา เราเปลี่ยนวิธีคิด เวลา ของ เรา เสียใหม่ก็ แล้ว กัน เรายังคิดว่าวินาที เปน นาที นาที เปน ชั่วโมง ชั่วโมง เปน วัน วัน เปน ปี อย่าง นี้ ก็ แล้ว กัน ถ้าเรา

ถือเสีย เช่นนั้น แล้ว แม่ ยัม ยัม ก็จะได้ อยู่กินกับ
พี่ ไป ถึง ลาม สิบ ปีนะ หล่อน

จับกุม

เหม ! ถ้ายัง งั้น เราก็ มาเสีย เวลา พุด กันเสีย
ประมาณ ลัก ๔ ชั่วโมง กะลาม ล้วน ได้แล้ว

เกี่ยม ซึ่งดี

จะ เคร้า โศก ไป อีก ทำไม เล่า หล่อน นี่ก็แต่ ถึง
ความ สุข ของ เรา เอะ

ยัม ยัม

คะ นี่ก็แต่ ถึง ความสุข ของ เรา เอะ (เค้น หัวเราะ)

จับกุม

แล้ว วันนั้น หรือ ก็ เป็น วัน มงคล (เค้น หัวเราะ)

เต้าฮวย

จริง เพราะ ฉนั้น ไม่ ควร จะ ร้อง ให้ (เค้น หัวเราะ)

จับกุม

ถ้า ยัง งั้น เรา ไป จัดแจง เตรียม เข้า ของ ใน เรือน
เอะ นะ

เต้าฮวย

ไป ซิ คะ (จับกุม กับ เต้าฮวย พา กัน ไป)

เกี่ยม ซึ่งดี

เออ ! ไหน ๆ เราก็ อยู่ ด้วย กัน สอง ต่อ สอง แล้ว
ขอให้ พี่ กอด หล่อน ให้ ชื่นใจ สัก ที เอะ (ตรง
เข้าไป ทำท่า จะ กอด)

(แอ้งมิ่ง ออกมา เห็น เขา จะ กอด กัน ทำ
หน้ามैं เก๋ยม ชิงต๋ เห็น แอ้งมิ่ง มา ก็ ถอย ออก
ห่าง จาก ยัม ยัม)

แอ้งมิ่ง เซียว เกอะ พ่อ อย่า เกรง ใจ ฉัน เลย
 เก๋ยม ชิงต๋ ผม กลัว คุณ จะ เตือด ร้อน นะ ซี้
 แอ้งมิ่ง ไม่ เป็นไร ฉัน จะต้อง ผักตัว ให้ เคย ๆ เลีย จง ได้
 เอ้า พ่อ จำ โปรด กอด แม่ ยัม ยัม หน่อย เกอะ
 (เก๋ยม ชิงต๋ กอด ยัม ยัม) เออ ! ให้ ไนยตา
 มัน ดู ชิน ๆ เลีย ที่ ก่อน
 ยัม ยัม ก็ กะ อี้ เตือน เตียว เท่า นั้น มัน จะ เป็น ไร ไป
 หนักหนา เทียว
 แอ้งมิ่ง แม่ หนู แม่ หนู เอ๊ย แต่ เต็ม ฉัน ก็ ได้ มุ่งหมาย
 ไว้ว่า หล่อน กะ ฉัน นะ จะ ได้ ส้ม ลู ๆ ควบ กัน
 ยัม ยัม ก็ แล้ว ยัง ใจ ละ คะ

แอ้ง ^{ผู้}ฉัน เห็น จะ ไม่ ส้ม หมาย เสีย แล้ว
 ยิ้ม ยิ้ม ^{ผู้}อ้อ ! (ตอบมือ) ฮะ ๆ ฮะ ๆ ก็ ดี ไป ซี
 แอ้ง ^{ผู้}ฉัน พัง ไป ได้ ความ มา ว่า ตาม กฎหมาย มี กล่าว
 ไว้ ชัด เจน ว่า ถ้า ชาย ไต ต้อง โทษ ถึง ประหาร
 ชีวิต ภรรยา ของ ชาย ผู้ นั้น ท่าน ให้ ผัง เลีย ทั้ง เป็น
 ยิ้ม ยิ้ม ^{ผู้}อก จะ แดก ผัง ทั้ง เป็น เทียว ฤ ๆ
 แอ้ง ^{ผู้}ยัง งั้น ซี
 เกยม ^{ผู้}ซึ่ง ตี ^{ผู้}นี่ คุณ ไป ได้ มา จาก ไหน
 แอ้ง ^{ผู้}อ้อ ! ท่าน ตะเลา เปา แก บอก แก เป็น คน รู้
 กฎหมาย อยู่ มาก แต่ ยัง งั้น ฉัน ยัง ไม่ เชื่อ
 จน ไป ถาม ท่าน อธิบดี ผู้ พิพากษา กับ ท่าน ผู้
 พิพากษา รอง มา แล้ว ถึง ได้ เชื่อ
 เกยม ^{ผู้}ซึ่ง ตี ^{ผู้}พูด ตรง กัน ทั้ง ๒ คน เทียว หรือ ครับ
 แอ้ง ^{ผู้}ตรง กัน ไม่ ได้ กระตึก เทียว

ยัม ยัม พี่อย่าไป เชื้อเลย ค่ะ ท่านอธิบดีผู้พิพากษา นะ
 อีฉัน รู้จัก อยู่ ดอ ก แก ชม ชาน เหลว เลอะ เทอะ
 แอ กัง นี่ หล่อน พุด ถึง ท่าน เถาก๊วย กระมัง
 ยัม ยัม ก็ นั้น นะ ชี ค่ะ
 แอ กัง ทามเถาก๊วย ลาออกจาก ตำแหน่ง เลี้ย หลายเวลา
 มา แล้ว
 ยัม ยัม ก็ ยิ่ง งั้น เตียว นั ใคร เป็น แทน ละ ค่ะ
 แอ กัง อ้อ ! ท่านตะเลาเป่า แก ว่า การ แทน อยู่
 ยัม ยัม อ้อ ! ก็ ผู้พิพากษา รอง ละ
 แอ กัง ตะเลาเป่า แทน อี กะ แหละ
 ยัม ยัม ตะเลาเป่า ทั้ง นั้น
 เกยม ชั่ง ตี นี้ แนะ ครับ ผม ขอถาม ลักหน้อย ว่า ได้ เคย มี
 ใคร ถูก ผัง ทั้ง เป็น ยิ่ง งั้น บ้าง แล้ว หรือ ยิ่ง
 แอ กัง อ้อ ยิ่ง เลย เพราะ ยิ่ง งั้น ถ้า แก กับ แม่ ยัม ยัม

แต่งงาน กัน คราวนี้ แม่ ยัม ยัม ก็จะได้ รับ
เกียรติยศ เป็น คน แรก ที่ จะต้อง ถูก ผัง ทั้ง เป็น
ยัม ยัม เกยม ซึ่งดี เธอ ก็ รู้ แล้ว ว่า ฉัน นะ รัก เธอ ปาน
ใด ยัง ไม่ เคย รัก ใคร เท่า เธอ เลย เทียว แต่
อีราย ผัง ทั้ง เป็น นี้นี้แหละ ทำ เอา ฉัน ท้อ ถอย เสีย

จริง ๆ เธอ เห็น ออก ฉัน ไหม
เกยม ซึ่งดี จริง มัน ก็ จะ อัด อัด พอ ใช้อยู่
แฮ กัง (พูด บ้อง) เอ! เรา นี่ ทำ ทาง เควาะ ที่ จะ ดี เสีย แล้ว
(หัวเราะ)

บท ร้อง — ยัม ยัม เกยม ซึ่งดี และ แฮ กัง
(ทอง ย่อน)

ยัม ยัม -- ตัว น่อง นี้นี้ แล่น ยาก ลำบาก นึก
นะ พี่เอ๋ย รัก ก็ รัก แต่ กลัว จน ตัว ลั่น เมื่อ ถึง ยาม

พี่ชาย วาย ช้วน นะพี่เอ๋ย ตัวน้อง นั้น จะพลอย
ต้องตายไป

เกยม -- ใน สาลิลราตรี เท่านั้น นะน้อง
เอ๋ย พี่จะวายชีวา อย่าสงสัยเลย ยังมีหน้า
จำพรากจาก นวลไย นะน้องเอ๋ย รวากับไฟ
เผาผลาญ ราญ ร้อน ทรวง

แอ่ง -- มา นึกดู ตัวเราเห็น เข้าที่ นะเจ้า
เอ๋ย มารศรี ชีวตร ของ หล่อน ทรวง ชรอย เรา
จะได้ สักดา ดวง นะเจ้าเอ๋ย คนทั้ง ปวง จะ ชม
ว่า สมนั่น

ทั้งสาม -- อันความรักเหลือ หักให้ สุนัข หาย
นะท่านเอ๋ย แต่เสีย ดาย ชีว กลัว อาสัญ
เหมือน หมอก กลุ้ม คลุมแสง แบ่งตัวน นะท่านเอ๋ย
เหมือน ดวงจันทร์ ดัน เมฆ หมอง นวล เอ๋ย

(ร้องจบ บท แล้ว ยัม ยัม ออกไป)

แฮ กัง เกลล เอ้ย เกลล กัน เสียใจ ด้วยแก จริง ๆ เทียว

เกยม ชังค ขอบใจ

แฮ กัง ฉนั้น จะ ทำ อย่างอื่น ก็ ไม่ ควร ทั้งสิ้น จำเป็นที่
จะ ต้อง บอก ความจริง ให้แม่ ยัม ยัม ทราบ

เกยม ชังค ผม เข้าใจ แล้ว

แฮ กัง แต่ว่า เอะ เอะ อย่า ทุกข์ ร้อน อะไร ไป เลย
การ แต่งงาน ไหน ๆ ก็ ได้ เตรียม ไว้ พร้อม แล้ว
ผู้คน ก็ ได้ เชิญ เขา ไว้ แล้ว จะ บอก เลิก เสีย
ก็ ดู น่า เกลียด เพราะ ฉนั้น มี การ แต่งงานตาม
กำหนด ดี กว่า ผิด กัน แต่ เปลี่ยน เขา ฉนั้น ไป
เป็น เจ้า บ่าว เสีย แทน แก เท่านั้น แก มา เป็น
เพื่อน บ่าว ไหม ละ

เกยม ชังค ผม เสียใจ ที่จะ ไป ในการ แต่งงาน ได้เท่า ไม่ ได้
แฮ กัง ทำไม่ ละ

๘๖

บทร้อง — เกยม ชิงดี

(ไร่ลาว)

ไ้เสีย ตาย พินิตายภา เอ้ย หมายจะเซย
ซิด ชม ภิรมย์ ลังวน แล่น ลวาลดี คลาค เล่นที่
อนงค์ นวล พระพาย ทวลไทย กลิ่น ผกา กรอง
กลิ่น บุนหา คลา เคลื่อน เลื่อน สุนไป พ่าย กลิ่น
อรไทย ที่ ใน ห้อง เจ้า หอม ยิ่ง กว่า กมทุ สด
จำลอง ต้อง จาก นื่อง นีม เนื้อ พิ เหลือ ทน
เหมือน จะ พราก กาย จาก ดวง ชีวติร เลมอ ลับ
ดวง จิตร ให้ บั บัน ไคร เลย จัก อุลห์ กล้า อดทน
นฤมล อยู่ ดี พิ ลา เลย

(พร้อง จบท แล้ว เกยม ชิงดี ชักกันหย่น

ออกมา ท่า ท่าทาง เหมือน จะ แทะ ตัว แอ้ง
ตกใจโตด เข้าไป จับ มือ เกยม ชิงดี ไว้ แล้วแย่ง
กัน หย่น เสีย)

แฮ่ กัง

แล้ว กัน ซิ ทำยังงั้น จะใช้ ได้ ฤ

เก๋ยม ช่งตี

ก็ ทำไม่ ละ ชีวิตร ของผม ไม่ใช่ ฤ

แฮ่ กัง

ที่ ไหน ได้ แก ได้ ลัญญา ไว้ แล้ว ว่า จะ ตาย ด้วย

ดาบ ของ เจ้าคุณ เพ็ชร ณ ฆราว ภาย ใน กำหนด เดือน

หนึ่ง ก็ แก จะ มา ชิง ตาย ไป เสีย ก่อน กำหนด

ยัง งั้น จะ ใช้ ได้ ฤ ขอ ให้ นึก ดู เกอะ ฉนั้น จะ

มี ต้อง ถูก ประหาร ชีวิตร แทน แก ฤ

เก๋ยม ช่งตี

ก็ ผม จะ ไป ทุก ขั้ว ้น อะไร เมื่อ ผม จะ ตาย ไป

แล้ว คุณ จะ ตาย หรือ จะ อยู่ ก็ ไม่ เกียว อะไร

กะผม ไม่ใช่ ชูระ ประบั้ง อะไร ของ ผม

(ตะเลาเปา เข้า มา ท่าทาง หน้าตา ออกตื้น ๆ)

แฮ่ กัง

อ้าว นี่ อะไร กัน อีก ละ

ตะเลาเป่า เคยวน มี ทหาร มา บอก ว่า ว่างที่จะเสด็จมาที่นี่
กระบวนเสด็จจะถึงอยู่แล้ว

แฮ่มึง เอ๊ะ ! ค่ายจริง เสด็จเอา ไม่รู้เนื้อ รู้ตัว ยังงี้
จะจัด การ รับเสด็จอะไร ทัน เล่า

ตะเลาเป่า ผมได้จัดการ ให้เขาเตรียมที่ประทับร้อน ในวัง
เก่า นี้ แล้ว

แฮ่มึง ก็นี่เสด็จ มา ทำไมหนอ เห็นจะ อ้าย เรื่องยังไม่
ตัดหัว กัน นั้นเอง (หันไป พุด กับ เกยมซึ่งดี)

นี่แน่ะ เกลอส ไม่ได้ การ ละ พุด กัน จริง ๆ นะ
แกได้ ให้ คำมั่น สัญญา ไว้แล้วว่า จะให้ฉัน ตัด
หัว แก เพราะฉัน ถ้า แก จะมา ชิงฆ่าตัว แก
เสียเองยังงั้น ก็ เสมอ กะจะ หมิ่น ประมาทแย่ง
นำ ที่ เจ้าคุณเพ็ชรฆาฏ ถ้า แก เป็น ผู้ที่ รักษา
ความ ลัทธิ แล้ว แก จะ ต้อง รอ ค่าย ด้วย ตาม
เจ้าคุณเพ็ชรฆาฏ ถึง จะ ถูก

เกยม ช่งต กิ เอา ซึ ครับ ตัด หัวผม ซึ
 แฮ กัง อะไร เดียว นั้แหละ ฤา
 เกยม ช่งต ไม่ ตัด เดียว นั้ มัน จะทัน ราชการ หรือ กระบวน
 เล็ดจจะ ถึง อยู่แล้ว นั้ ครับ
 แฮ กัง พุทโธ อยู่ ตั้ ๆ จะ ให้ตัด หัว คนโดย ทัน ควัน
 ทัน ควัน ยัง ที่ไหน ได้ อย่าว่า แค่คน เลย แต่
 แผลง วัน ตัว เดียว ก็ยังไม่ เคย ฆ่า
 ตะเลาเป่า ผมไม่ แล เห็น ว่าจะมี ทาง หลีก ไปยัง ใจ ได้ ก็
 เมื่อ มัน เป็นการ จำเอน ก็ กัด พัน หลับ หู หลับ ตา
 เอา ที่ ไม่ ได้ หรือ ครับ
 แฮ กัง นี่นะ ผม จะว่า ให้ พัง ในน้ำ ที่ เจ้าคุณ เพ็ชร ฆราวาส
 ผม ก็ ได้ ตกลง ลัญญา ไว้ แล้ว ว่าผม จะ ตัด หัว
 เกยม ช่งต นั้ เมื่อ ครบ กำหนด เดือน นึง เพราะ
 ฉนั้น ใน เวลา นั้ ผม ยัง ไม่ ได้ เตรียม เนื้อ เตรียม

ตัวเลยทีเดียว ผม ยังไม่รู้ว่าจะ ทำยังไง
 ผม ได้ตั้ง ใจว่า จะ ค่อยฝึกหัด ให้ชำนาญ ไปที่
 ละเล็กละน้อย ผม คิดไว้ว่าจะ ลอง เริ่ม ต้น ตัด
 หัว หนูตะเภา ดู ที่ ก่อน แล้ว จึง ค่อย กระ เดือน
 ขึ้น มาที่ ละ น้อย ๆ จน ถึง มนุษย์ เป็น ที่ สุด
 ที่จริง ผม นี้ เป็น คนใจ อ่อน มาก เมื่อผม ตกลง
 รับ ตำแหน่ง เพ็ชฌฆาต นะ ผม นึกว่า จะมี แต่
 ยศ เท่านั้น ไม่ได้ คิดเลย ว่า จะต้อง เพ็ชฌฆาต
 เพ็ชชิง อะไร จริง ๆ ตั้งแต่ ผม เกิด มา ยังไม่
 เคยฆ่า คน เลย จน คน เดียว

เก๋ยม ชิงตี

ที่คุณ รู้ ลึก เช่นนั้น ก็ เป็น การดี ล้วน ตัวคุณ แต่
 คุณ จะ มา เลี้ยงนำที่ ราชการ เช่นนี้ ไม่ ถูก นะขอ
 รับ ขอให้ ได้ เค้า ตรอง ดู หน่อย เอะ ตัวผม
 ที่ จะ ต้อง เป็นคน ถูก ตัดหัวผม ยังไม่ หวาด หวั่น
 ได้ เค้า จะ เป็น ผู้ ฆ่า จะ มา หวาด หวั่น ทำ ไม่

ยังโง่งๆ ได้เท่า จะต้อง ประหาร ชีวิต ผม แน่ละ
 แฮ่กิง อ๊ะ ๆ ! ซ้า ก่อน แน่ละ หรือ ฉันทุ เหมือน
 จะไม่สู้แน่ นัก

ก็ โง่ง โง่ง
 แฮ่กิง

การ ที่ฉัน จะ ประหาร ชีวิต แก ถ้าจะให้ เป็น
 หลัก ฉาน ก็ คง จะ ต้อง กระ ทำ ต่อ หน้า พยาน ผู้
 มี หลัก ฉาน ไม่ใช่ หรือ เพราะ ฉนั้น ถ้า ฉนั้น จะ
 ไม่ฆ่า แก ละ เป็น แต่ ทำ หนังสือ ไว้ ต่อ หน้า
 พยาน ว่า ได้ ฆ่า แล้ว ก็ เป็น อัน ไซ้ ได้ เหมือน
 กัน จริง ไหม ละ ก็ ชั่ว แต่ ใน ตัว ท่าน ตะเลา เปา
 นั้น ก็มี เจ้า ฟ้า ที่ รวม แะ อยู่ แล้ว เวลา นั้น
 ท่าน เป็น ปลัด เมือง และ ทำ การ แทน อธิบดี
 ผู้พิพากษา ผู้พิพากษา รอง และ นาย อำเภอ
 เจ้า หน้าที่ เหล่า นี้ ก็ ล้วน เป็น ตำแหน่ง สำคัญ และ

คงจะเต็มใจที่จะสาบาลเป็นพยานในเรื่องนี้
ยังใจท่านทะเลาเปา

ทะเลาเปา เดียวนี้คุณนะประสงค์จะให้ผมสาบาลสิ่งที่ไม่
จริง เพื่อช่วยคุณให้พ้นอันตรายไปครั้งหนึ่ง
ยังงั้นหรือ นั่นแหละที่จริงการที่ผมจะทำ
เช่นนั้นเป็นการที่ผิดระเบียบมากทีเดียว

แฮ็กกิ่ง เอาเถอะๆ แล้วผมจะอ้อนวอนให้ตามเคย
ทะเลาเปา อ้อนวอนลด หรือจะจดบัญชีไว้

แฮ็กกิ่ง เอาเถอะลดเดียว (ควักเงินให้)

ทะเลาเปา ฮือ! ผมก็เป็นคนใจอ่อน เลี้ยอ้อนวอนไม่ได้
เอาเถอะครับ คุณจะว่าอะไรก็ว่าไป แล้ว
ผมก็จะลงชื่อเป็นพยานให้

เกี่ยม ซึ่งดี ก็ล้วนแม่ยมยม ละขอรับ ถ้าผมไม่ได้แม่ยมยม
ละก็ผมเป็นไม้อยู่ในโลกนี้อีกนาทีเดียว

แฮ็กกิ่ง เอาอีกละ ไม่ว่าเขาจะพูดกันเรื่องอะไร

แก คอย จะ ลอด ยัม ยัม ไว้นะ แทะละ ฉั่น เปื่อ หู
เต็ม ที่ แล้ว

เกียม ซึงติ ถ้าผมไม่ได้ ยัม ยัม ละ ก็ ผม จะ ต้อง ผูก คอตาย
แขวน ต่อง แต่ง อยู่ ใน ลวน หลวง นี้ ให้ วังติ
ทอด พระเนตร เห็น เป็น แน่ ละ

ตะเลาเปา มี แต่ เขา จะ แขวง ธง หรือ แขวง โคม นี่ อะไร
จะ มา แขวง คน รับ เลตจิ มัน จะ ใช้ ที่ ไหน ได้

เกียม ซึงติ ก็ ยิ่ง งั้น ไต่ ไก่ ไปรด พุดกับ ท่าน เค้า ได้ ให้ เป็น
การ ตก ลง ซิ ขอ รับ

แฮ กัง แลี่ย เปื่อ เต็ม ที่ แล้ว นี่ แน่ จะ บอก อะไร ให้
ยัม ยัม นะ ฉั่น ยก ให้ แก่ ละ การ ที่ จะ แต่ง งาน
ก็ได้ เตรียม ไว้ พร้อม ทุก อย่าง แล้ว ยัง ขาด
อยู่ แต่ พระ ยัง ไม่ได้ นิมนต์ แต่ ให้ ท่าน ตะเลาเปา
ลวด มนต์ แทน ก็ เห็น จะได้ ดอก ไป เอะอะ ไป
ไป จัด การ ตก แต่ง กัน เสีย ให้ มัน รู้ แล้ว รู้ รอด กัน

ไปที่ แล้ว แกจะพาไปไหนก็ไปเถอะ ขยำ
มา ยุง อยู่ที่นี่ อีกเลย ท่าน ตะเลาเป่า โปรด
หน้อยเถอะ ครีบ (ตะเลาเป่ากับ เกี่ยม ซึ่งตี
พากันไป)

(ขุนนาง และ ราษฎร พากัน เข้ามา ยืนเรียง
รับ เลด็จ แล้วกระบวน แห่ จึง นำเลด็จ ปาช่อง
โก้วงตี้ เข้ามา เล้าอะม้วย ตามเลด็จ เวลา
เท่านั้น ดนตรี ตี เพลง เหาะ)

บท ร้อง หมูใหญ่
(เหาะ)

ราชาธิราชผู้ อารงฤทธิกาไชย ครองเขตร
ดงก๊กไชรี อุล่าห์จรลู่ธานี หวังจักบันเทาทุกข์
บำรุงสุขเกษมศรี เพิ่มพูล ประมุข บิ ตีตลอด

ประชากร ข้าบาททั้งหมดมา เพื่อจะเฝ้ามหิศร
 กัมเกษ ถวายพร แต่พระปิ่น บัดนี้ อีก หวัง
 ประพฤติ เหตุ ผล ที่ นำ พระ ภูมิ มา ลูบ ูรี ศรี
 สวัสดิ์ เลิศ ประเสริฐ สรรพ์

บท ร้อง วังตี, เล่าอะ, แล แฮ่ กัง, (ลูก คู่รับ)

(ฝรั่ง รำเท้า ฤา พาก อย่าง โชน ก็ ได้)

วังตี -- อันเราเผ่าพงษ์ เทวณ ปาช่องโก้อัน
 ฤา ฤทธิ ทุก ทิศ กำร เสนา ข้าบาทราษฎร
 กัมเกษ ยอกร ประณต รับ พงษ์ บัญชา

เล่าอะ -- อัน ตัว ข้าพเจ้า นี นา องค์ พระ
 ราชา ธิเบศ เอรอด ประทาน

วังตี -- เรา นี บ่ มี ใจ พาล กระมล สันดาน
 พิสุทธิ ด้วย ยุติธรรม เปน ยอดยิ่งใหญ ไกวัล

เล้าอะ -- เว้นแต่หม่อมฉัน (นางนั้น)
จริง ๆ ทุกสิ่งเหลือดี ส้มควรวักเป็นมัทรี

เอารัฐภูมิ จำรัสตงกักงามงอน

แอ้ง -- ข้าขอเคารพภูธร และมิ่งบงอร
อันเป็นสะไภ้ราชา

วังตี -- อันเราครอบครอง นรา กรดจุบิดา
เลี้ยงบุตรผู้เมตตา ครั้นทั่วทิศเขตรอบคอบ
ขันท์ เต็มใจทั่วกัน ะยอมให้ (ท่าน) นครอง

เล้าอะ -- ข้าบาทนี้ไม่รับรอง เพราะ
น้ำจิตรของ (อนงค์) ชอบทำตามใจ

วังตี -- เรามิอาฆาตคนใด ในเหตุภัย
ของ (ท่าน) นบุรณกรรณา จิตรล้วนควร
แก่ราชา

เล้าอะ -- เปรียบด้วยจิตรา (ของนาง)

๙๗

มี เทียม ทาง ดี ลึงชั่ว มัว หมอง บ่ มี แม้วพาล
กายี้ กระทำให้เป็น มลทิน

แฮ้ง -- ข้า ขอ เคารพ ภูมินทร์ กับ มิ่ง
นารินทร์ อัน เปน ละไ้ราชา

วังตี

(พูด กับ เล่าอะ) นี่ แม่ แม่ คุณ ฉัน นะ เปน
ผู้อดกลั้น ได้ พอ ใช้อย่าง นั้น แต่ว่า หล่อน นะ ฉัน
เกือบ จะ ทน ไม่ได้ แล้ว นะ หล่อน คอย แต่ จะ
ล่อ รำ ไป หล่อน ไม่ รู้ หรือ ว่า เวลา นั้น ฉัน ควร
จะ ต้อง พูด คำ สบซึ้ง ให้ ยืดยาว หล่อน ก็ คอย
ล่อ เข้า มา รำ ไป ถ้า หล่อน ขึ้น พูด ล่อ อีก
ละ ก็ ฉัน เห็น จะ ต้อง ให้ เขา เอา ขลุ่ย ใส่ ปาก
หล่อน เสีย ละ

ตาม บรรดา ราชา ประเทศ นี้ ไม่มี ใคร ใจ
ดีเหมือน ตุ ข้ำ จัด แก่ บท กฎหมาย หลาย บทนา
ให้ โทษา เหมะ ยิง ทุก ลัง ไป แม้ ผู้ ใด ปรต มาก
ปาก พลอด พล่อย ให้ ปด จ้อย ทุก คำ อย่า ข้ำ ได้
ให้ ปด ทุก เวลา ราตรี ไชวี่ แม้ พุด จริง เมื่อ ใด
ตบ ให้ บอม ล้วน อ้าย คน ปาก ขอน นั้น สอน ยาก
เลี้ยง ลำบาก น่า เบื่อ เหลือ ถนอม ให้ เขา หา ฝา
มะพร้าว หัว ไร่ พร้อม ลีบ ชะลอม ให้ กิน ลิ่น เร็ว
พลัน ส่วน อ้าย พวก มือ ไร่ ใจ ฅกาจ ให้ จับ
กวาด กว้าน ไป ใน ไพโรจน์ ฅน์ บังคับ ให้ ฅก ชิง รัง
ราว กัน วัน ใด ไม่ ะ โมย ให้ โบาย ดี พวก หา กิน
น้อ โกง ใน ทาง ไฟ จัย มา ให้ มัน เล่น เลียบ ฅน บั
ถ้า มัน แพ้ ถอง ตอง ละ สดอง ที่ มัน เล่น ดี คราว

โตให้จำตรวน ไฟที่เล่นให้ทำด้วยแผ่นอิฐ
วงไฟนั้นให้ติดที่กลาง ล้วน ให้มันโก่งปลี่ยน
ปลี่ยน ล้วน กระบวน แล้วชวน คน อื่นให้ ไปนั่งชม
ยังมี ที่คิดไว้ ได้หลาย หลาก มากกว่า มาก
ล้วน เปรี๊ยะ เทียบ ให้ลุ่ม เหตุกับ ผลให้ ตรงลง
กัน กลม เป็น สิ่ง ถูก อารมณ์ เรานัก เอย

(พวก ขุนนาง ยก เก้าอี้ มาให้ไว้ตั้ง ประทับ
ตะเลาเปา เข้า มา ล่องหนังสือ ให้ แอ้ กิ่ง ฉยบั๋น
แอ้ กิ่ง ดู แล้ว เข้า ไป ที่ น้า ที่ นัง โค้ง ตาม แบบ
แล้ว คุณ เข้า ลง ที่ น้า เก้าอี้)

แอ้ กิ่ง

ข้า พระบาท มี ความ ยิน ดี เปน อย่าง ยิ่ง ที่
พระองค์ ทรง พระ อุสาหะ เล็ดจ พระ ราช ดำ เนิน
มา ถึง แป๊ะ บั้ง ฟุ่ กรุง เก้า นี้ และ ข้า พระบาท ขอ

พระราชทาน อัญเชิญ เลด็จ ประทับ ใน พระราช
วังเก่า ที่ได้จัดไว้เป็นที่ประทับร้อน

วังที

เออๆ ชอบใจ แต่เรายังไม่เข้าไปในร่ม ใน
สวน สบายดี แล้วก็ การงานในเมืองนี้ เป็น
อย่างไร เรียบร้อยอยู่ๆ

แอ็ก

เรียบร้อยดี ทุกประการ พระเจ้าข้า และ ข้า
พระบาท ขอ ประธาน กราบทูล ว่าได้ประพฤติ
ตาม พระราช ดำรัสใน ลายพระหัตถ์ นั้นแล้ว ข้า
พระบาทได้จัดการ ประหาร ชีวิตนักโทษ คนหนึ่ง
แล้ววันนี้ (ชุหนังสือ)

วังที

อ้อ ! เป็น การถูกระเบียบ ดีๆ

แอ็ก

ข้าพระบาทได้ ประหาร ชีวิตนักโทษ นั้น ต่อ หน้า
พยาน เป็น หลักฐาน ดีพระเจ้าข้า (ชุหนังสือ)

วังที

เออ ! นี่ แนะ รับหนังสือ นั้น มา ให้เรา ที่เถอะ

(นาย ทหารรักษาพระองค์ ผู้หนึ่ง รับหนังสือ
จาก แฮ็กิง แล้ว เข้าไปคุก เข่า ชู ถวาย วังที่
รับไป อ่าน) “ที่ แป๊ะบั้งฟู กรุง เก้า ต่อ น้า
ท่านปลัดเมือง อธิบดี ผู้พิพากษา ผู้พิพากษา
รอง ผู้บังคับการ กอง รักษาท้องที่” เออ!
ก็มีผู้เป็น พยาน หลาย คน ไหน เล่า ให้เราฟัง
ให้ เลือดยด ที่ ฤา ยืน ขึ้น เล่า ตาม สบาย เกอะ
เรา อนุญาต ให้ ละ

บท ร้อง — แฮ็กิง, จีบักม, ตะเลาเปา, และ ลูกคู่

(ตลุ่มโปง)

แฮ็กิง — เมื่อ ถึง ยาม นักโทษ จะ ตาย ขึ้น
ตัว มัน ลั่น พัน กระทบ กัน กัก ๆ ข้า พระองค์
ตรง เข้า ไป ไม่ ชงัก ชัก ตาบ เพ็ชร จาก ผัก โดย

ทันที พอ มัน รู้สึกว่า มา เจียด เจื่อ เลือด
ไม่เหลือจน นิด ซัด เป็น ผี ข้ำพระบาท เกรงข้อ
ย่อ เป็น ที่ พันเหมาะ ดี หัวกลิ้ง อยู่ กลาง ทราย

ลูก คู้ -- อัน เจ้าคุณ แอ้ง ปด ไม่ เป็น ไม่
เคย เห็น ลวง ใคร ได้ ลม หมาย ปด คราใด จับ
ได้ สัตว์ ก ดาย แม้ จะ ตาย ไม่ ทั้ง ความ จริง เลย

จับกุม -- เจ้า คน โทษ โหด เทียม เมื่อ จวน ตัว
ที่จริง กลัว แกล้ง วาง ท่า ทาง เฉย เข้า หลัก
แล้ว มี หน้า ท่า เลมย มัน เงย หน้า ตา ล่าย ชาย
ซ้อนไป พอ ทอด ตา มา ทาง กระ หม่อม อัน
มัน กลับ หัน หน้า มา เล่น ตา ให้ แล้ว ยัง สู้ เค้น
ย้ม กรุ่ม กริม ไว้ บัด เดียว ใจ คีรี ษะ ก็ กระ เต้น

ลูก คู้ -- แม่ หนู นี้ ไม่ เคย เลย จะ ปด กล่าว
ความ นี จริง หมด ตาม ตา เห็น อัน จะ คิด ประดิษฐ์
ขึ้น ไม่ เป็น คง จริง เช่น หล่อน ทูล พระ ราชา

ตะเลาเป่า -- ข้า พระบาท สามารถ ทูลแถลง
ไม่ เส่ร้าง นำเท็จ มา ทูล ว่า เมื่อ หั่ว มั่น สบั้น
แล้ว นั้น นา ยัง อุดำห์ ว่า ลึก ถึง การ ควร มั่น
หัน หน้า มาทาง ข้า พระองค์ กัม เกษ ลง คำนับ
สาม ที่ ถ้วน มั่น รู้จัก ประมาณ กาล ประมวล
ทำให้ ชวน สังเวช เสีย จริง เจียว

ลูกคู่ -- ท่าน ปลัด ครั้ง นี้ ที่ พุด ตรง ขอ
พระ ทรง ฤทธา อย่า เฉลียว ท่าน รัก แต่ คัว ท่าน
นั้น ผู้เดียว คง ไม่ เทียว ปด ช่วย ผู้ใด เลย

วังตี
เฮอ ๆ มั่น ก็ นำ สุนกดี เรา เสียใจ ที่ มา ไม่ ทน
มิ ฉนั้น จะมี ได้ ดู บ้าง ฤๆ แต่ ที่จริง ที่ เรา มา
ถึง เมือง ท่าน ทั้ง หลาย ครั้ง นี้ มา ด้วย เรื่องอื่น
เฮ้า! นี่ แนะ เล่า อะ แก กลับ พุด มา นาน แล้ว
เล่า เรื่อง ให้ เขา ฟัง ที่ เกอะ

เล่าอะ พระเจ้า วังที่เลติจ มาตาม พระราช โอรส ที่ หาย
ไป จาก วัง ได้ ยี่ กว่า ๆ มา นี้ แล้ว

แหม่ กิ่ง
ตะเลาเปา } (พูดพร้อมกัน) อ๊ะ ! อะไร พระราชโอรส หาย
จับกุม } ไป --

เล่าอะ อย่า อึ้ง ! พัง ฉันท เล่า ต่อไป พระราชโอรส ใน
เวลานั้น ก็ ไม่มี เหตุ อะไร ที่ จะ ชัด ช่าง ใน พระ
ไทย เลย ลัก อย่าง เดียว การ ที่ จะ อภิเษก ฉันท
เป็น พระชายา หรือ ก็ กำลัง เตรียม อยู่ เกือบ
จะ ถึง กำหนด วัน อยู่ แล้ว

แหม่ กิ่ง
ตะเลาเปา } (พูดพร้อมกัน) อ้อ ! ถ้า ยัง งั้น ก็ เห็น จะ เป็น
จับกุม } เพราะ --

เล่าอะ อย่า อึ้ง ! เขา ไม่ได้ ขอ ให้ แฉ ดง ความ เห็น
เลย ที่ เดียว ฉันท รู้ อยู่ ดอก ว่า พวก ท่าน นะ เห็น

ฉัน หน้าตาไม่สวย ตัวเป็นผู้มีปัญญาต่ำต้อย
 มองหาแต่ความงามในใบหน้า ความงาม
 ที่อื่น ๆ ยังมีถมไป เช่นหัวไหล่ ข้าง ซ้าย ของ
 ฉันนี้ ก็หาที่ไหนลู่ไม่ได้ในโลกย์ ยัง
 ข้อ คอก เบื้อง ขวาก็สุดที่จะงาม ใครได้เห็น
 แล้ว จำเป็น ต้อง คิดใจ

วังที

(ลูป กล้อง พลัง) จบ หรือ ยัง

เล่าอะ

จบ แล้ว เพคะ

วังที

ถ้า ยัง งั้น เราจะได้ พุดบ้าง (ลิ่ง กล้อง ให้
มหาดเล็ก) นี่แน่ะ เค้าได้ (แฮกิ้ง ลง ลูกเข้า
ทันที) เราได้ ทราบ ข่าว ว่า ลูก เรา นะ ได้ มา
 อยู่ใน เมือง นี้เอง ปลอม ตัว เป็น คน จน เทียว
 ร้อง เพลง ดีด กระจำบี๊ ทา กิน

แอ๋ กง (พูด บ้อง กับ ตะเลาเปา) คุณ ! ทำ ทาง จะ

เกิด ความ เสีย แล้ว

วัง ต. เขา ปลอม ชื่อ อยู่ว่า เกียม ซึ่งดี ช่วย หา ตัว ให้
เรา หน้อย ได้ ไหม

แอ๋ กง เอ้า -- อ้า -- ก็ ๆ -- (พูด บ้อง) ยุ่ง ใหญ่

เสีย แล้ว กรรม กรรม จริง ๆ

วัง ต. ยัง ไง

แอ๋ กง เปน การ ลำบาก อยู่ หน้อย พระเจ้าข้า เกียม ซึ่งดี

พึง ไป เสีย เมื่อ เร็ว ๆ นี้ เอง ได้ ทราบ ว่า จะ ออก

ไป เทียว นอก อาณาเขต ดง กัก

วัง ต. เอ๊ะ ! ไป ทาง ไหน ละ รู้ ไหม

แอ๋ กง ไม่ ทราบ หา มิ ได้ พระ เจ้า ข้า

เล้า ละ (อ่าน หนังสือ) อ๊ะ ! อ๊ะ !

วัง ต. ละ ไว ละ

เล่าอะ ทอด พระเนตร ชี้ เกยม ซึ่งตีท่าน เจ้า คุณ
 เพ็ชฌฆาฏ ได้ ประหาร ชีวิต เลี้ยว แล้ว เมื่อ เช้า
 วันนี้เอง พุทโธ่ ๆ จะหาที่ไหน ได้เหมือน อีก
 เล่า (ร้องไห้)

แฮ่ กัง (พูด บ้าง) เสร็จ! ตาย แน่ละ เรา (หมอบ
 ก้ม หน้า ลง จับ กับ ตะเลา ปลาย ก็ ลงหมอบ
 ก้ม หน้า ด้วย)

วัง ตั ไทน์ ขอ ดู หนังสือ ที่ ฤา (รับ หนังสือ ไปอ่าน)
 ฮือ ๆ! จริง! ก็ น่ารำคาญ อยู่ นี่แน่ะ เพ็ชฌฆาฏ
 โดย ความ ร้อนใจ ของ เจ้า ที่ จะ ทำ ตาม คำสั่ง เรา
 เจ้า ได้ ซุ่ม ซ้ำม จับ เอา ลูก เรา ไป ตัด หัว เลี้ยว แล้ว
 จะ ว่า กระไร

แฮ่ กัง พระราช อาญา ไม่ พันเกล้า พัน กระหม่อม ข้า
 พระบาท ไม่ ทราบ เลย —

วัง ตั แม่ละ ชี จะ รู้ ยัง ไง ได้ ถ้า ผู้มี ยศ สูง เช่น ลูก

๑๐๘

เราพอ ใจ จะ ปลอม ตัว เป็น คน จน เทียว ชัด เซ
คะเนจร เช่น นั้น ก็ ต้องนับว่า เป็นความ ผิดของ
เขาเอง เรา เชื่อว่า เจ้า คง จะไม่ ได้ จงใจ ให้
ร้าย ต่อ เรา หรือ ต่อ วงษานวงษ์ ของ เรา

แอ้ กัง (เงยหน้า) เป็น พระเดช พระคุณ อย่างยิ่ง

ตะเลาเปา (เงยหน้า) พัน นิไลย ที่ จะ ทราบ ได้ ว่า เป็น

พระราชโอรส

จับ กัม (เงยหน้า) ไม่มี สิ่ง อะไร เป็น เครื่องหมาย

เลย จน อย่าง เดียว

วัง ตี จริง! จริง! (หันไปพูดกับเล้าอะ) เธอ นี่ แน่ะ

เราก็ ลืม ไป เสีย แล้ว ว่า การ ที่ คบคิด กัน ว่า

พระราชโอรส ของ วัง ตี นะ มี โทษ อย่างไรกัน

แอ้ กัง { (พูดพร้อม กัน) ตาย ตาย (ก้มหน้า ลงอีก

ตะเลาเปา {

จับ กัม { ทั้ง ๓ คน)

วงศ์ เรา ก็จำไม่ ใครได้ ถนัด นึก ออก เป็น เลา ๆ
 ว่า ดู เหมือน จะมี ทอด น้ำมูก น้ำมัน อะไรอย่าง
 หนึ่ง อะไร เพื่อกัน แผละ มี ลงโทษ อะไร
 ชัน ๆ ยั้งนั่น แผละ แต่จะ เป็น ทอด น้ำมัน
 หรือเอา ตะกั่ว หลอมกรอก อะไร ก็จำไม่ได้ ถนัด
 แต่ไม่ เป็นไร เตรียมไว้ ทั้ง สอง อย่าง ก็ได้
 นี่ แน่ะ ! แล้ว เตรียมไว้ ทั้ง สอง อย่าง นะ (นาย
 ทหาร รักษา พระองค์ ไ้ด้ รับ รับ ลัง)

แอ้ กิ่ง (เสียง ลั่น) เป็น ความ ลัทธิ จริง ข้าพระบาท
 ไม่ ทราบ เลย --

วงศ์ เรา เชื่อ แล้วว่า เจ้าไม่ทราบ เราก็ ออกนีกสงสาร
 เจ้า แต่ นั่นแหละ จะทำ ยังไง ได้ ตามกฎหมาย
 มี กล่าวไว้ ชัดเจน ในเรื่อง ให้ลงโทษ ผู้ที่ กระทำ
 ร้ายราชโอรส ของ วงศ์ แต่ไม่ได้ มี ข้อ ยกเว้น

หรือลด หย่อน ผ่อน โทษ ให้แก่ผู้ที่ กระจ่าง ทำไป
โดยไม่รู้เลยทีเดียว จะเจตนาหรือไม่เจตนา
ก็ให้ทำโทษ อย่างเดียวกัน นั่นก็เป็นเหตุ เพราะ
ผู้ร่าง กฎหมาย เดิม สะพร่า ไม่ได้คิด เสีย
ให้ตลอด แต่เอา เกะกะ เมื่อเรา กลับไป ถึงกรุง
ของเรา แล้ว เรา จะสั่ง ให้เขา แก่กฎหมาย
ตอนนี้ เสีย เรียบร้อยต่อไป

เส้ากิ่ง

(พูด กับ ตะเลาเปา) ไป แก่กฎหมาย เขาเมื่อ
เล็ดจกลับ มันจะมาเป็นประโยชน์อะไรกะเราล่ะ

บวร้อง — วังตี เล้าอะ เส้ากิ่ง ตะเลาเปา จับกัม ฮือแซ
(ตวงพระธาตุ)

วังตี — อัน กำหนด กฎหมาย ทั้ง หลาย ไชร์ จะ ให้
เหมาะ ทั่ว ไป ยาก นักหนา เพราะ ผู้ที่ ต้อง ถูก
ลง อาญา คง ร้อง ว่า ไม่ เป็น ยุติธรรม

แอ้งก้ง — จริงแท้ๆ ควร แก้วให้ เรียบร้อย

เล้าอะ — พังทำไม อ้าย ถ่อย บัญญาต่ำ

ตะเลาเป่า — เวลา นี่ ดี ชั่ว กลัว เปน ย่ำ

เล้าอะ — มาพูด ซ้ำ พูด ซาก มาก ทำไม

พร้อม กัน — คิด ๆ ตัน จิตร น่าใจหาย อัน กฎหมาย น่า เบื่อ
เหลือ แก้วไซ

แอ้งก้ง
จับกุม } — ที่ คนโน้น นุญฉาย สบายใจ

ตะเลาเป่า
วงศ์ } — ที่ คน นั้น ทุกข์ใหญ่ ไม่ เท่า กัน

เล้าอะ

ฮือ แซ

แอ้งก้ง — กระ นั้น ซิ คน ดี กลับ มี ทุกข์ คน ไม่ ดี มี สุข

เกษม ลันต์ คน ประพฤติ ซื่อตรง ถูก ลง ทัดนา

คนที่ โกง เขา นั้น กลับ มั่ง มี

จับกุม — จริงแท้ ๆ ควร แก่ กฎหมาย ใหม่

เล้าอะ — พัง ทำไม บัญญา อย่าง ทาษี

ฮือแซ — เวลา นี้น่ากลัว ทั้ง ชั่ว ดี

เล้าอะ — มา พุด ช้ พุด ช้า อยู่ ทำไม

พร้อม กัน — คิด ๆ ตัน จิตร น่าใจ หาย อัน กฎหมาย น่าเบื่อ
เหลือ แก้ว ไช

แฮ กัง

จับกุม

ตะเลาเปา

วัง ดี

เล้าอะ

ฮือแซ

— ที่ คน นั้น ขุนนาย สบายใจ

— ที่ คน นั้น ทุกข์ ใหญ่ ไม่ เท่า กัน

วัง ดี

แฮ กัง

นี่ แน่ เจ้า จะรอ จนเรา กินเข้า เสีย ก่อน ได้ ไหม

ข้า พระบาท ไม่ ชัด พระราช ประสงค์ เลย

วงศ์ ถ้า ยัง งั้น ก็ ดี ละ (วงศ์ ก็ คน อื่น ๆ ไป หมด
 คง เหลือ แต่ แฮ้ง ทะเลาเปา และ จั๊กกั่ม ซึ่ง
 กระบวน ลับ แล้ว จึง พา กัน ลุก ขึ้น ขึ้น)

แฮ้ง เอา ชี ข้าง พุท ไป จน ได้ ดี ชี ใหม่ ละ อ้าย
 กั่ม เกษ คำ นับ ตาม ที่ ถ้วน อะไร ของ คุณ นะ
 ทะเลาเปา ก็ เล่า ให้ พิศาว ขึ้น หน่อย จะ ได้นำ เชื้อ ขึ้น
 อีก หน่อย เท่า นั้น
 จั๊กกั่ม พิศาว พิศ ถึง อะไร จะ เลย ต้อง ตาย กัน หมด
 แล้ว นี

แฮ้ง หล่อน เอง ก็ ไม่ หยอก เหมือน กัน ว่า เลี้ย ออก
 เรื่อย เจ๊อย อ้ายนักโทษ ยักคว หลัวตา อะไร มิรู้
 ทะเลาเปา ก็ อ้าย ตยง เกรง ข้อ ย่อ เปน ที่ ของ คุณ นะ ยัง ไง
 จั๊กกั่ม แล้ว ก็ ยังมี อีตยง ดาบ เพ็ชร ดาบ พลอย อะไร อีก

แฮ่มึง เอาเถอะ ๆ ขยำมัวมาเถียงกันให้เสียเวลา
 หน่อยเลย ผมเห็นมีทางที่เราจะเอาตัวรอด
 ได้ อยู่ทางเดียวเท่านั้น เกยมซึ่งดีดูเหมือน
 จะยังไม่ไป ต้องคิดอ่านจัดการให้กลับเป็นขึ้น
 มาอีกเท่านั้นเอง

(เกยมซึ่งดี กับ ยัมยัม พา กัน เดิน เข้า มา)

จัมกัม เอ้า ! มา แล้ว ยังไงล่ะ
 แฮ่มึง อ้อ ! มีข่าวดีจะบอกให้ท่าน เกยมซึ่งดีทราบ ตัว
 ท่าน นะ เป็น อัน ยกโทษไม่ต้อง ประหารชีวิตระ
 เกยมซึ่งดี อ๊ะ ! จะ มา ยกโทษ เดียวนี้ ยังไง ฉัน นะ มัน
 ตาย แล้ว แก่ ล้า บาล แล้ว
 แฮ่มึง เดียวนี้ นะ มัน เกิด เหตุ ใหญ่ เลีย แล้ว ทำไป
 ทำ มา ตัวท่าน นะ กลาย เป็น พระ ราชโอรส วังที่
 ไป แล้ว นี่ นะ

เกยม ช่งต๋ (หัวเราะ) ก็ฉัน เปน มา หลาย ปี แล้ว แก
อยาก ไม่ รู้ เอง

แอ้ง ก้ง พุทโธ! ก็ ท่าน จะ ทรง ช้ เจริญ ให้ ทราย เลี้ย หน่อย
ไม่ได้ เดี๋ยว นี้ นะ วัง ตี้ ได้ เล็ด ใจ มา ที่ นี้ แล้ว

เกยม ช่งต๋ พระบิดา มา ตาม เรายัง งั้น ฤฯ

แอ้ง ก้ง เล้า อะ ม้วย ก็ มา

เกยม ช่งต๋ ยาย เล้า อะ นะ มา ตาม ฉัน เพื่อ จะ ให้ ฉัน แต่ง งาน
กะ เขา แต่ เดี๋ยว นี้ ฉัน ก็ ได้ ตก แต่ง กะ แม่
ยัม ยัม แล้ว เพราะ ฉนั้น ถ้า เล้า อะ รู้ ก็ คง จะ ทูล
พระบิดา ให้ ฆ่า ฉัน เลี้ย เปน แ่น เที้ยว และ ถ้า
แม่ ฉัน ถูก ประหาร ชีวิต แม่ ยัม ยัม ก็ จะ ถูก
ฝัง ทั้ง เปน

ยัม ยัม เห็น ความ ลำบาก ไหม ละคะ

แอ้ง ก้ง ลำบาก จริง ก็ นี่ จะ ทำ ยัง ไง ตี้

เกี่ยม ชิงต๋ ^๕ ฉั่น แล เห็น อยู่ทาง หนึ่ง ท่าน เจ้าคุณ แฮ่กิ้ง ไป
 จัดการ พุด จา ให้ เล่าอะม้วย ตกลง แต่ง งาน เลีย
 กะ ท่าน เอง นั้น แหละ เล่าอะ ก็จะได้ ไม่มา
 รบกวน ฉั่นอีก ถ้าเป็น เช่นนั้น ได้ ละ ก็ นั้น แหละ
 ฉั่น จะ กลับ เป็น ขึ้น มา ได้ อีก โดย ไม่ ต้อง กลัว
 ว่า จะ ถูก ประหาร ชีวิต อีก ครึ่ง หนึ่ง
 แฮ่กิ้ง ^๕ แต่ง งาน กับ ยาย เล่าอะ นะ ถ้า
 ยัม ยัม ^๕ ฉั่น ไม่ เห็น มี ทาง อื่น เลย นะ เจ้าคะ
 แฮ่กิ้ง ^๕ พุดโฮ้ ! ยาย เล่าอะ นะ หล่อน ก็ ดู เหมือน จะ ได้
 เคย เห็น แล้ว ไม่ ใช่ ถ้า เติม กลิ่น เที้ยว นะ
 จับกัม ^๕ ถึง หน้า ตะ จะ ไม่ งาม หัวไหล ช้าย หาไหน ลู้
 ไม่ได้ ใน โลกย์ นะคะ
 ตะเลาเปา ^๕ ข้อ คอก ขวา ใคร เห็น ติดใจ เที้ยว นะ คุณ
 แฮ่กิ้ง ^๕ เติม กลิ่น ! เติม กลิ่น ! (ท่า ท่า แชยง) ต้อง
 ขอต้วที่

ยัม ยัม

แฮ่ กัง

ยัม ยัม

แฮ่ กัง

ยัม ยัม

แฮ่ กัง

ตะเลาเปา

นี่แน่ คุณว่า คุณ นะ รัก อีฉัน ไม่ใช่หรือ คะ
 ข้อนั้นไม่ต้องถามเลย ฉัน บอก แล้ว ว่า รัก
 หล่อน เพียงไร

รัก ละ ก็ทำไม จะ ชมา ฉัน เสีย ละ

เอ๊ะ ! ชมา หล่อน ยังไง

การ ที่ คุณ ไม่ ยอม แต่งงาน กับ เล่าอะ ก็ เท่ากับ
 ชมา อีฉัน ถ้า เล่าอะ ยัง ไม่มี ผัว อยู่ ยังงี้ เกยม
 ซึงตัก ก็ กระตัก ตัวไม่ได้ เพราะถ้า กระตัก ตัว
 เมื่อไร เล่าอะ ก็ ต้อง รู้ว่า ยัง ไม่ ตาย แล้ว พอ
 รู้ต่อไปว่า เกยม ซึงตัก ได้ อีฉัน เปน เมีย แล้ว
 เล่าอะ คง จะ ทูล วังตี ให้ ประหาร ชีวิต ผัว อีฉัน
 เสีย แล้ว ตัว อีฉัน ก็ จะ ต้อง ถูก ผัง ทั้ง เปน

ถ้า ยังงั้น ก็ ต้อง ช่วยกัน บัดความไม่ให้ ทราบถึง
 พระเนตร พระกรรณ ว่า เกยม ซึงตัก อยู่ ใน เมือง น
 เอ๊ะ ! นี่ ลืม อ้าย ทอด น้ำมัน เสีย แล้ว หรือ ถ้า

จะให้รอดจาก ทอด น้ำ มัน ก็มี อยู่ทาง เดียว แต่
จะต้องพา เกยม ซึ่งตีไป แล้ว ให้ทอด พระเนตร
เห็น เลี้ยวว่า เราไม่ได้ คบคิด กัน ว่าพระราชโอรส
เท่านั้น

เกยม ซึ่งตี

ข้าก่อน ถ้าเล่าอะ ยังไม่มีผู้ อยู่ตรงใด ตัว
ฉัน ก็จะต้อง คง เป็น ผู้ อยู่ตรงนั้น ต่อ เมื่อ
เล่าอะ มีผู้ แล้ว เมื่อใด ฉัน จึงจะ ยอมกลับ พัน
คืน เป็น ชื่น มา อย่าง เดิม

แต่ กัง

เกยม ซึ่งตี

พุทโธ! ไม่เห็นใจ กัน มั่ง เลย
แก ก็ ดี แต่เห็น แก่ตัว เท่านั้นแหละ กะอี การ
ที่จะไป เกยว ผู้หญิง นิด หนึ่ง เท่านั้น ไม่เห็น จะ
ลำบาก ยาก เชิญ อะไร

แต่ กัง

แน่ละซี เกยว แม่ ยัม ยัม นะ มัน ไม่ยาก อะไร
นี่ จะ ให้ ไป เกยว ยาย ยัก ชินี อย่าง นั้น มัน ง่าย
อยู่ เมื่อไร

จับกุม
ตะเลาเปา
แอ้ง

โอ้! คุณคะ เวลาจวนแล้ว นะ ตกลง ลีเยอะ
นึกว่าเห็น แก่ พวก พ้อง มั่ง เอะ
(ถอนใจใหญ่) เฮอ! ก็ ตกลง เห็น จะ ยัง ดี
กว่า ทอด น้ำมัน หน้อย หนึ่ง

บทร้อง — เกยม ซึ่งตีกับ แอ้ง, คนอื่น ๆ รับ —

(ลาว ลมเต็จ)

เกยม — แสน จะ เปรม ปรีดา ยุกาเอ๋ย เรา
จะ เลย ได้ สุข เสนหา เจ้า แก้ว ตาตำ ฉันทัก
ยัม ยัม เพื่อน เอย

คนอื่น — เจ้า แก้ว ตาตำ เธอ รัก ยัม ยัม
เพื่อน เอย

เกยม — จะ ภริมย์ สม นาง ลำปาง ตา ทุก
เวลารাত্রี ไม่มี ภัย แม่ คู่ชีวิต จะได้ สนิท
พ เอย

คนอื่น -- แม่คู่ชีวิต จะได้สนิท จริงเอ๋ย

แฮกิง -- อันว่า เราเลย ที่มี แต่เคราะห์ เขา
ก็ เหมาะ เรา พลาด สวาลต์ได้ เธอ นี่ เป็นกรรม
ที่เราได้ทำ มา เอ๋ย

คนอื่น -- เธอ นี่ เป็น กรรม ที่ เธอ ได้ ทำ
มา เอ๋ย

แฮกิง -- ยังมีหน้าจะซ้ำ ต้องแข่งใจ คลาน
เข้าไป เกยว นาง ยักขินี แม่คู่ชีวา พี่นี่จำลา
แล้ว เอ๋ย

คนอื่น -- แม่คู่ชีวา เธอ จำลา แล้วเอ๋ย

(จบบท ร้องแล้ว พวกมันออกไปหมด เหลือแต่แฮกิง)

แฮกิง

ตาย ๆ เรา นี่ ช่าง เคราะห์ร้าย เลย จริง ๆ นะ อี
ยาย เล่าอะนี่ เหลือทน จริง ๆ เห็นใจ เกียม ซึ่ง ตี
เที่ยว ใน การ ที่ ต้องหนี ยาย คนนี้ เธอ ๆ มา โน่น

แล้ว แม่ ไร่ย์ พอ แล เห็น มา แต่ ไกล ก็ ออก ๕
 ขน ลก ขน พอง เลี้ย แล้ว แอบ เลี้ย ก่อน เกะ
 พอ ให้ ใจ กล้า เลี้ย ลัก หน้อย ถึง ค่อย ออก มา
 (หนีไปแอบ)

(เล่าอะม้วย เข้ามา ท่าทาง เคร้า ไดรก)

บท ร้อง -- เล่าอะม้วย

(พระยาโคก)

โอ้ ไฉน ดวงใจ ยังไม่ ตับ เจ็บ จน ยับ จน
 เย็น เกิน จะ แก้ เลี้ย แรง รัก ผูก สมัค ไม่ ผัน แปร
 มี ทน แต่ ต้อง พวาก ไป จาก กัน แลน เลี้ย ตาย
 เธอ ตาย เลี้ย โดย ตัว น ทั้ง น้อย ไว้ ให้ ครอบ วน
 กำล ครอบ วน คัลย มี แต่ ยาก จัก ตาย ให้ เร็ว พลัน
 ตาย ก็ ตาย ตาม กัน ดี กว่า เหย

(ร้องจบ แล้วเล่าอะทรุดตัวลงนั่ง กับเก้าอี้)

ร้องให้ลั่นอีก ลั่น แฮ้ง ค่อยๆ เฝียง ออก มา
จากที่ ซ่อน คยั้น คยอ อยู่ หน่อย แล้ว จึง เดิน
เข้าไปทาง เล่าอะ)

แฮ้ง

(เลียง ขอน หวาน) แม่เล่าอะจำ

เล่าอะ

อ้อ! เจ้าคุณเพ็ชรมาฏ ฆ่า เกยม ซึ่งดี ที่ รัก
 ของฉัน เสียได้ ทีละ ๆ เขากำลังตั้ง กะทะเคียว
 นำนํ้าอยู่แล้ว ประเทียวพอเดือก็ไ้ ดุด้กันั้นละ
 พุทโธ! ฉัน ขอ อ้อน วอน หล่อน ขอให้ หล่อน
 กรุณา ฉัน หน่อย เอะ แม่เจ้า ประคุณ

แฮ้ง

เล่าอะ

ชะ ๆ ยัง จะมา ขอความ กรุณาอีก แก่นะกรุณา
 เกยม ซึ่งดี ยัง ไง มั้ง แก่นะ มา ฆ่า ชู้ รัก ของ
 ฉัน เสียแล้ว แกรุ้ไหม นั้น แทะ ที่จริง เขา
 ก็ยังไม่รัก ฉัน ดอก แต่ไม่ช้าไม่นาน ก็ คง

จะต้องเกิด มีความเลินหาขึ้น เป็นแน่ ตัวฉัน
 นะไม่ใช่ผู้หญิงชนิดที่ใครเห็นใครรัก คน
 ที่รู้จักน้ำออกน้ำใจฉันที่ ๆ จึงจะติดใจ หลงใหล
 ในตัวฉัน ฉัน กำลัง ผักหัด เกยมซึ่งดี พอเกือบ
 จะรักฉัน อยู่แล้ว ก็พอพะเอิน เธอหนีไปเสีย
 จากวัง ฉัน หรือ อูล่าห์ติด ค้อย ห้อย ตามมา
 จน เมืองนี้ มาได้ข่าวว่า เธอตาย เสียแล้ว
 พุทโธ่ ๆ นี่จะหาที่ไหนได้อีกเล่า กว่าจะ
 ผักหัด ตัดสันดานให้รักได้ นะ มัน แล่น จะยาก
 ก็น เวลา หลายปี นึก นี่ฉัน ก็ต้องไป ตั้ง ต้น
 ผักหัด คนอื่นไปใหม่อีก แก่นะ ทำกะฉันเสีย
 ออกป่านนี้ แล้วยังจะมีหน้า มา ขอ ความ
 กรณา ต่อฉัน อีก แก่น่า ชู้รักคนแรก ของฉัน
 เสียแล้ว จะให้ใคร แทน ที่ได้อีกเล่า

นัยกิง

(ชู้ตัวเอง) นี่!นี่!

เล่าอะ
แซ่กิ่ง

อ๊ะ!

แม่เล่าอะ ฉัน นะ รัก หล่อน เหลือ เกิน พอเห็น
หล่อน ก็ รัก ที่เดียว รัก จน คลั่ง ใคล้ ใหล หลง
ไม่ เปน อัน กิน อัน นอน ราว กระไฟ มา ไหม้เผา
ผลาญ อยู่ ใน ใจ หล่อน อย่า ขี้ โล โฉ ฉั่น เลย ถ้า
หล่อน นะ ยังมี น้ำ ใจ อ่อน เซ่น ผู้ หญิง อยู่ แล้ว ละ ก็
ขอ อย่า ได้ เพิก เฉย เลีย เลย จริง อยู่ ภาย นอก
จำ เปน ที่ ฉัน จะ ต้อง แกล้ง ทำ ท่า ทาง เหมือน หนึ่ง
ว่า ฉัน นะ ชัง หล่อน เลีย เหลือ เกิน เพราะ ฉัน
ไม่ อยาก ให้ คน อื่น เขา รู้ ความ ใน ใจ ของ ฉัน
แต่ ใน เวลา นี้ เรา อยู่ สอง ต่อ สอง เพราะ ยัง งั้น
ฉัน จึง ยอม ปล่อย ตัว ให้ แสดง ความ รัก ต่อ หล่อน
ให้ ปรากฏ ฉัน นี้ ก็ ไม่ บัง อาจ ที่ จะ บัง คับ น้ำ ใจ
หล่อน ดอก แต่ ถ้า หล่อน ไม่ รัก ฉัน ฉัน ก็ เห็น
จะ ต้อง ตาย เปน แน่ ที่ เดียว

เล่าอะ แก่นะ หรือ ! แก่ ที่ มือ ยัง เบือน โลหิต เกยมซึ่งตี
 แอ้ง อยู่นั้นหรือ มี หน้า มา แดงตึง ความรักในตัว ฉัน
 เล่าอะ ถ้าหล่อนไม่ รักฉัน ฉันก็ จะตายเสียเดี๋ยวแหละ
 แอ้ง อะไร ! ยังไม่ เคยได้ ยืนได้ พัง หรือ ได้ เห็นเลย
 เล่าอะ ว่าผู้ชาย คนไหน จะตาย เพราะ ความ รักผู้หญิง
 แอ้ง แล้วเขาไม่ รักตอบ
 เล่าอะ ขย่ำว่า แต่คนเลย แต่คนยังตายได้ ฉันจะ
 เล่าให้ พัง

บทร้อง -- แอ้ง (ลูกคู่รับในโรง)

(โอ้ โธม นก)

ยังมี นกตัวหนึ่ง นิ่ง จับ เจ้า แลนโคกเคี้ยว
 เฝ้า ล้อ ล้อ ให้ แลเห็น ลกฤษณะชาติ ประหลาดใจ
 พี่จึง ร้องถามไป ด้วย วาจา ว่าดู ก่อนเจ้าเอ๋ย
 เจ้า นกน้อย จง ตอบ ถ้อย เรา ถาม ด้วย กังขา

เหตุไฉนเจ้าไซร้จึงโลกา ทำไมมาตีบักไม่เป็น
 การ นี่ลืมองเจ้าเสียหรือบั๊กษิน หรือเจ้า
 กิน กังก้อ เป็นอาหาร สุกฤณา แลดู อยู่มีนาน
 ก็โดดลงลำธารเพื่อตายเลย ยืนแต่เลียงครวญ
 คร่ำและร่ำไร นี่ก็เพราะสายใจเจ้าทำเฉย
 จง พังนะ เล่าอะแม่คุณเฮย จงเงยหน้ามาฟัง
 พี่วังวอน พี่รักเจ้าเท่าเทียมดวงชีวา จง
 อย่าได้ลังกา ดวงสมร ถ้าแม่ไม่ได้ชม ชิด
 บังอร พี่จะนอนใจได้ นี่ไม่มี คงจะค่อนข้าง
 ทรวงโคกวิโยคนัก หัวอกเรียมจักหักอยู่กับ
 ที่ พี่คงต้องตายพลันในวันนี้ ขอแม่ศรี
 วนิดาจงการุณ

เล่าอะ (เสียงออกเครือ) อ้อ! เจ้า นก น้อย นั้น เลย
 ตาย เพราะความรักจริงแท้และ หรือคะ

แฮ่ กิ่ง จริง ชี หล่อน
 เล่าอะ เพราะ นก ตัว เมีย มัน ใจ แขง เท่า นั้น หรือ
 แฮ่ กิ่ง ยัง งั้น ชี
 เล่าอะ พทโธ ! น้า สงสาร
 แฮ่ กิ่ง น้า สงสาร แท้ ๆ เทียว แล้ว ก็ เป็น เรื่อง จริง นะ
 หล่อน เจ้า นก น้อย ตัว นั้น ฉัน ได้ รู้ จัก คำนวณ
 ชอบ พอก กัน ช้า นาน
 เล่าอะ ถ้า ยัง งั้น มัน เห็น จะ รัก ตัว เมีย นั้น มาก นะ
 แฮ่ กิ่ง มาก เหลือ เกิน จน เกิน เนื้อ เกิน ตัว เทียว
 เล่าอะ ก็ แล้ว ถ้า ฉัน นะ ไม่ รัก เธอ ละ ก็ เธอ จะ ต้อง ไป
 โดด น้ำ ตาย เสีย มั่ง เทียว ฤ
 แฮ่ กิ่ง แน่ ที เดียว ถ้า ไม่ ลง น้ำ ก็ ต้ม ลง น้ำ มัน นะ แทะ
 เล่าอะ อะไร นะ
 แฮ่ กิ่ง เปล่า ! ฉัน บ่น อะไร เล่น ยัง งั้น เอง
 เล่าอะ ถ้า ยัง งั้น ฉัน จะ ไป ยอม ให้ เธอ ตาย ยัง ใจ ได้

(ตรงเข้าไปกอด แฮ็กิ้ง) ยังไงเธอไม่กอด

ฉัน ละคะ (แฮ็กิ้ง แฉงใจ กอด)

แฮ็กิ้ง

(พูด บ้อง) ชนลุน ซ่า ๆ รวากะถูกผีหลอก

เล้าอะ

ผู้หญิงสาว ๆ วมไป ทำไมเธอไม่รัก รังมา
รัก คน อย่าง ฉัน

แฮ็กิ้ง

อ้าว! หล่อน ละ ก็ แต่เปิด เขา ยัง กิน แก้ว เลย
มัน ดี เบา หรือ นะ

เล้าอะ

ก็ไต่ยังไง เขา กิน อ่อน ๆ ละคะ

แฮ็กิ้ง

ก็ ความพอใจ มัน ผิด ๆ กัน นี หล่อน บาง คน
ก็ ชอบ กิน ไก่ บาง คน ก็ ชอบ กิน เป็ด ถ้า ความ
คิด ตรง กัน เสีย หมด ก็ คง ต้อง แย่ง กัน ยุ่ง
เป็น แน่

เล้าอะ

จริง ! จริง ๆ เธอ พูด ถูก แต่ ฉัน ต้อง ขอ บอก
ว่า ฉัน นะ เป็น คน ที่ ใจ อยู่ ข้าง จะ ตราย ลัก หน้อย
นะ คะ

แอ้งกิ้ง ไม่เป็นไร ถึงจะตุปานโตก็คงไม่หลบล้าง
ความงาม แม้แต่สัตว์เดียรฉานก็ดี ถ้าลง
งามอยู่แล้วถึงจะดูยังงี้ก็ยังน่าชมอยู่นั่นเอง

บทร้อง -- เล่าอะกับแอ้งกิ้ง

(เขมรไพรโยค)

เล่าอะ -- อ้าวว่าความงามนี้มีทั่วไป ทั้ง
กลางไรไพรพงดงหัตถ์ สัตว์ที่ร้ายหลายหลาก
มากมวนมี ล้วนแต่ที่ชมเพลินน่าเดินตาม
ดูแต่เสือโคร่ง โจรโจ่งยังงาม พังเสียงคุก
คาม คำรามฮือฮือ

ทั้งสอง -- คำรามโฮกโฮก โฮกโฮกฮือฮือ

แอ้งกิ้ง -- ถึงแม้ว่านารีที่งามนั้น จะแก่
สาวเท่ากันมิใช่หรือ ถึงแม้หน้าไม้ดีก็มีมือ

ที่เล่าลือ ทัว หล้า หาดิ เคียง มี หน้า เสนาะ
ไฟเพราะ น้ำ เลียง ไม่เหมือน จำเริญ ลำเนียง
พื้ม พำ

ทั้งดอง— ลำเนียงแผ่วแผ่ว แผ่วแผ่วพื้มพำ

เล่าอะ เออ ! ความคิดเธอ กับฉัน มัน ช่างตรง กันดี จริง ๆ
นะ ตั้งแต่ เกิด มา ยัง ไม่ได้ เคย พบ ใคร ที่
พูดจา เข้าใจ กันง่าย เหมือน เธอ เลย เทียว

แะ กัง ฉัน มี ความ ยิน ตี ที่ หล่อน เห็น เช่น นั้น

เล่าอะ ที่ จริง ถ้า จะ ตั้งใจ มองหา ความ ดี ความ งาม ใน
สิ่ง ไດ คง จะ ต้อง ได้ ทั่ว ไป เลียง พายุ พัด ล้น
ครึ้น ๆ ก็ เพราะ หยอก ญู่ เมื่อ ไหว่

แะ กัง จริง ที่ เทียว แล้ว ก็ ถ้า จะ พบ อีก ทาง หนึ่ง ผู้
หญิง สาว ๆ รุ่น ๆ ที่ ไหน จะ มา ลู่ ผู้ ที่มี อายุ มาก
แล้ว ได้ อายุ ยิ่ง มาก ความ งาม ก็ ยิ่ง ทวี มาก

ขึ้นไป และ ความ เฉลียวฉลาด สติปัญญา ก็
ยิ่ง มากขึ้น ทุกที่ เหมือน กัน

เล่าอะ นี เธอ เห็น ยัง งั้น จริง ๆ

แจ้ง กิ่ง จริง ซิ ไม่จริง ฉัน จะเอา มา พุด ให้ หล่อน พัง
หรือ (พุด ข้อง) ไป นี่ ต้อง ไป รับ คิลใหม่

ขาด ตัว มุลา เสีย โห แล้ว

เล่าอะ ที่จริง ผู้หญิง ที่ รุน่ ๆ ลาว ๆ การ เย้า การ เรือน
คง จะ ต้อง เหลวไหล

แจ้ง กิ่ง นั้น นะ ซิ ฉัน จึง เห็น ว่า ผู้ชาย ที่ มี ความ คิด
ไม่ ควร จะ หา เมีย ที่ รุน่ ลาว ควร คิด หา รว
กลาง ๆ คน ดี กว่า จะได้ เบาอกเบาใจ ไม่ ยุ่ง
เหยิง ใน การ เย้า เรือน เหมือน เช่น ตัว หล่อน
ยัง งี้ ฉัน เห็น ว่า กำลัง เหมาะ ที่ ได้ ยว หรือ หล่อน
จะ สัก ให้ ฉัน รอ ไป อีก หน่อย ถึง ค่อย แต่งงาน กัน

เล้าอะ ก็ตามใจ คุณ ชี คุณเป็นผู้ชาย คุณควร
กำหนดวัน
แฮ้ง (พูด บ๊อง) ถ้าขึ้นจะรอ ก็ไม่พ้น อ้าย ราย
ทอดน้ำมัน (พูด กับ เล้าอะ) ถ้ายังงั้นก็
ตกลง แต่งกัน เลียวันนี้ก็แล้วกัน

เล้าอะ ก็ตามใจ ชี ค่ะ
แฮ้ง ถ้ายังงั้นก็ไปด้วยกัน ชี จะได้ไปทำพิธี
กัน โดยทันที

เล้าอะ อะไร เตรียมการไว้พร้อมแล้วหรือคะ
แฮ้ง เตรียมไว้พร้อมแล้ว ฉันจะต้องเล่าให้ฟัง
ความจริง คือเมื่อวานนี้ ฉันได้คิดไว้ว่าจะ
แต่งงาน กับผู้หญิง รุ่ง สาว อะไร คนหนึ่ง แต่
พอเห็น หล่อน เข้า ฉันก็รู้ว่าฉัน นะ คิด
ผิดไปแล้ว ก็เลยบอกเลิก แต่งงานไว้เสียทีหนึ่ง

เล้าอะ ถ้า ยัง นั้น ก็ ไป ชี คะ

แฮ กิ่ง เออ ! แล้ว ก็ อ้าย เรื่อง ทอด น้ำมูก น้ำมัน อะไร
นั้น จะ ทำ ยัง ไง

เล้าอะ เขา เอะอะ นั้น จะ ช่วย ทูล ขอโทษ ให้ (แฮ กิ่ง
กับ เล้าอะ พา กัน ไป)

(เพลง พระยา เติน ชุนนาง แลราษฎร ออก
มา เข้า แถว รับ เลด็จ แล้ว กระบวน เลด็จ วัง ที่
จึง ออก มา วัง ที่ ขึ้น ประทับ เก้าอี้)

วังที่ เออ เราก็ ได้ กิน อิ่ม หน้า ลำราญ แล้ว การ ที่
จะได้ ลงโทษ ตาม ที่ เรา สั่ง นั้น ได้ เติร์ยมไว้ พร้อม
แล้ว หรือ

นายทหาร (คุณ เจ้า โค้ง แล้ว พุด) ได้ เติร์ยมไว้ พร้อม
แล้ว พระเจ้า ข้า

๑๓๕

วังตี

ตีละ เอาตัวเจ้าแฮ้งกับ ผู้สมัครร่วม คิต ของ
มัน เข้ามา นี่ซี

(นายทหาร ลุกไป แล้วทหาร คมตัว แฮ้ง
ตะเลาเป่า จับก็เข้า มา เล่าอะ ตาม เข้ามาด้วย
ทั้งสี่ คน ลง หมอบ ต่อ หน้า วังตี)

บทร้อง — เล่าอะ

(ด้อย เพลง)

พระทูลกระหม่อมแก้ว ขอได้โปรด ทรง
ออมอดงดโทษแก่ทาส นีโดยทาสปราศจาก
ซึ่งบุญญา บังอาจทำราชาให้ชุ่นเคื่อง มิใช่
ว่าจะ แล้ง แล้ง พิฆาฏ ประหาร ราช เอารล
ยศ ลือกระเดื่อง หมาย ดำรง ดำรัส พระยอ
เมือง ขอพระเรืองรุ่งเดช โปรด เกษ เทอญ

วังดี เฮอ! นี่อะไรกันหา เรายังไม่เข้าใจ
 เล่าอะ ขอพระองค์ได้ทรง พระกรุณาโปรด พระราช
 ทานโทษ แก่ กิ่ง จั๊กกม กัย ตะเลาเปา เด็ด เพคะ
 วังดี หา! ว่าอะไรนะ
 เล่าอะ ขอพระองค์ได้ทรง พระกรุณาโปรด พระราช
 ทาน โทษ เสีย ลัก ที่ ไหน ๆ ก็ยม ซึ่งดี ก็ ได้
 มอด ม้วย ไป แล้ว หม่อมฉัน ก็ได้ ตกกลง แต่ง
 งาน กับ แอ่ กิ่ง แล้ว นะ เพคะ
 วังดี อะ...! โว่จริง นะ แต่ นั้น แทะละ ถ้า เป็น ที่ พอ
 ใจ ของเล่าอะ แล้ว เราก็ ไม่ คัดค้าน แต่ว่าใน
 ส่วน ที่ได้ คบ คิด กัน ว่า ลูก เรานี้ เรา ไม่ มี
 อำนาจ ที่จะล้าง กฎหมาย เสีย ได้ ด้วย ปาก เช่นนี้
 เล่าอะ พุทโธ! พระองค์ จะโปรด ให้ หม่อมฉัน เป็นหม้าย
 ในวัน เดียว กัน สอง ครั้ง ที่ เดียว หรือ
 วังดี การ ที่ หล่อน จะ เป็น หม้ายใน วัน หนึ่ง ก็ ครั้ง นั้น

๑๓๖

ไม่ใช่ กระ ของ ฉัน ฉัน เป็น แต่แข็งแรง ให้ฟังว่า
ผู้ที่ คบ คิด กัน ว่า พระราชโอรส ของ วังดี ถึง
แม้ จะ กระทำไป โดยไม่รู้ก็ดี คงต้องมี โทษ
เหมือนกัน

แฮ้ง (พูด กับ จัมม) นี่ แน่ะ หล่อน ไป นัต เกยม

ซึ่งดี ให้มา แล้ว แล้ว ไม่ใช่ ฤ

จัมม (พูด กับ แฮ้ง) นัต แล้ว

แฮ้ง ก็ยังงั้น ทำไม ยังไม่ มา ขึ้น เข้าไป อีก เรา จะ
ต้อง ลง กระทะ เลี้ย แน่ะ

(เกยม ซึ่งดี กับ ยัมยัม พา กัน เข้ามา คุก เข้า

ลง ตรง หน้า วังดี)

วังดี เอ๊ะ! ก็นี่ ลูกเราเองนี่นะ (ลง จาก เก้าอี้ มากอด)

พ่อ มี ความ ยินดี ที่ ได้ เห็น เจ้า (ชี้ ยัมยัม)

นั่น ใคร

เกียม ชังต นี่คือแม่ยม ยัม ภรรยาของ ข้าพระบาท (ยม ยัม
กระทำ ความ เคารพ)

วังตี เออ ๆ ! หน้าตาก็ น่า เอ็นดู ตีดอก (กลับไปนั่ง
เก้าอี้ เกียมชังตไปยืน ข้างเก้าอี้ ทางซ้ายมือ
ยม ยัม ไปยืน ข้างขวา)

เล่าอะ (จัยตัว แอ่กิ่ง เขย่า) นี่ แกก็ โกหก นะ เองซิ
วังตี เออ นี่ แน่ะ เรา ก็ อยาก ฟัง ว่า แอ่กิ่ง จะ ชี้แจง
แอ่กิ่ง ยังไง เล่าอะ อย่า เขย่า เขา นึก เลย จะ จุก เสีย
จริง อยู่ ข้าพระบาทได้ กราบทูล ว่า ได้ ประหาร
ชีวิตร เกียม ชังต --

วังตี จริงซิ เล่าเสีย เลือยตลอด น่าฟัง พิลึก (หันไป
พูด กับ ลุก และ ยม ยัม)

ตะเลาเปา เล่า ให้ พิศดาร หน่อย เพื่อ จะได้ --

แอ้กิ่ง นี่ทำไม คุณ ถึง ถด สอด ไม่ได้เลย
 ตะเลาเปา เอา เอะอะ ! ผมไม่ พุด อีก ละ
 แอ้กิ่ง ก็ เมื่อ พระองค์ มี พระราช คำรั้ง ลัง ว่า ให้ ทำ สิ่ง
 ไใด สิ่ง นั้น ก็ ต้อง เสน ไป ตาม รับ ลัง เพราะ
 พระ คำรั้ง ของ พระองค์ ก็ เท่า กับ กฎหมาย ลี ทธ
 ชาติ เท่า กัน เพราะ ฉนั้น เมื่อ พระองค์ ลัง ว่า
 ให้ ประหาร ชีวิต คน ๆ หนึ่ง ใน เมือง นี้ ก็ แปล
 ว่า คน ใน เมือง นี้ คน หนึ่ง ต้อง ตาย ต้อง ตาย
 เปน แน่ เพราะ พระราช รับ ลัง แล้ว ถึง จะ ไม่
 ตาย จริง ก็ ต้อง นับ ว่า ตาย แต่ การ ที่ จะ ให้ คน
 ตาย ไป ตาม พระราช คำรั้ง เช่น นั้น ก็ จำ เสน จะ
 ดย มี ชื่อ ข้า พระบาท จึง ได้ เลือก ชื่อ เกยม
 ซึ่ง ตี เขียน ลง ไป เพราะ ฉนั้น จึง เกิด เปน เครื่อง
 ร้อง พระราช หฤทัย โดย ใช้ เหตุ เปน ด้วย
 ข้า พระบาท เปน คน เชลา เปา บัญญา จึง ได้

๑๓๘

พลาต พลัง ไป ถึง ปาน นั้น ควรมิ ควร สุต แล้ว
แต่ จะ ไปรด

เล่าอะ
วังตี

ยัง ัง ควรจะ เอาลง กระทะ ทอดน้ำมัน เลี้ยว ละติละ
อะ! ถ้า ยัง ัง หล่อน มิเป็นหม้าย เลี้ยว ในวันเดียว
สอง หน หรือ

เล่าอะ
วังตี

พุทโธ! ก็ ผัว เก่า ของ กระ หม่อม ฉนั้น ยัง อยู่ นั้น
แต่ ะ ะ ที่ เดียว
อะ! ยัง ัง อยู่ นะ ลูก เรายัง ไม่ได้ ตก ได้ แต่ง
กะ หล่อน เลย นี่ เขา ก็ ได้ เมีย ใหม่ แล้ว เรา
จะ ไป บังคับ ให้ เขา ทั้ง ลูก ทั้ง เมีย เลี้ยว เพื่ จะ
มายก ให้ หล่อน นั้น ไม่ได้ เลย

เล่าอะ
วังตี

แต่ ยัง ัง ะ ะ ควร เอา ตา แอ้ง กง ทอด น้ำ มัน เลี้ยว
เพราะ เขา เห็น มา ทูล พระองค์ จน ทรง พระวิตก
เลี้ยว เหลือ ประมาณ
ตาม กฎหมาย กำหนด ให้ ทอด น้ำ มัน แต่ เฉพาะ

ผู้ที่นำราชโอรสของวังตี นี่เขาก็ไม่ได้ฆ่า
ได้แกงอะไร อีกประการหนึ่งเรามีความยินดี
ที่ได้พบกับลูกเรา อีกทั้งลูกชายและลูก
สะใภ้เราก็ได้ขอถอนขอให้เรายกโทษให้
แก่บรรดาผู้ที่ทำผิดพลาดพลั้งในครั้งนี้ เพราะ
ฉะนั้นเราก็มีความยินดียกโทษแก่ทั้ง ตะเลาเป่า
และจัมกัม ให้แก่ลูกชายและลูกสะใภ้ของเรา

(เกียม ซึ่งตี ยัม ยัม แอ่กิ่ง ตะเลาเป่า
จัมกัม กระทำ ความ เคารพ พร้อม กัน วังตี
ลูก ขึ้นจาก เก้าอี้ มาจับลูก กับ ยัม ยัม ให้ ยืนขึ้น
ข้าง พระองค์)

บทร้อง สิ้น
(นาง นาค)

อัน ลคร เลื่อง ราว ชื่อ วังตี ใน ตอน จบ ยินดี

๑๔๑

กัน หน้า เทยมซึ่งได้ นาง ลำอังกา พระ
ราชาได้พบพระโอรส แม้แต่คนที่ทำ ซึ่งความ
ผิด พระทรงฤทธิยกโทษโปรดให้หมด ราษฎร
ยินดี ไม่มี ลต เพราะ วังดี มี ยศยิ่ง ธรรม
ท่าน ทั้ง หลาย มา ดู อยู่ ที่ น ขอ จง พลอบ ยินดี
เกษมสันต์ นฤทุกข์ สุข กลัว อยู่ ทั่ว กัน ทุก สิ่ง
สรรพสิทธิ์ สมนิมใจ

จบ เรื่อง วังดี

